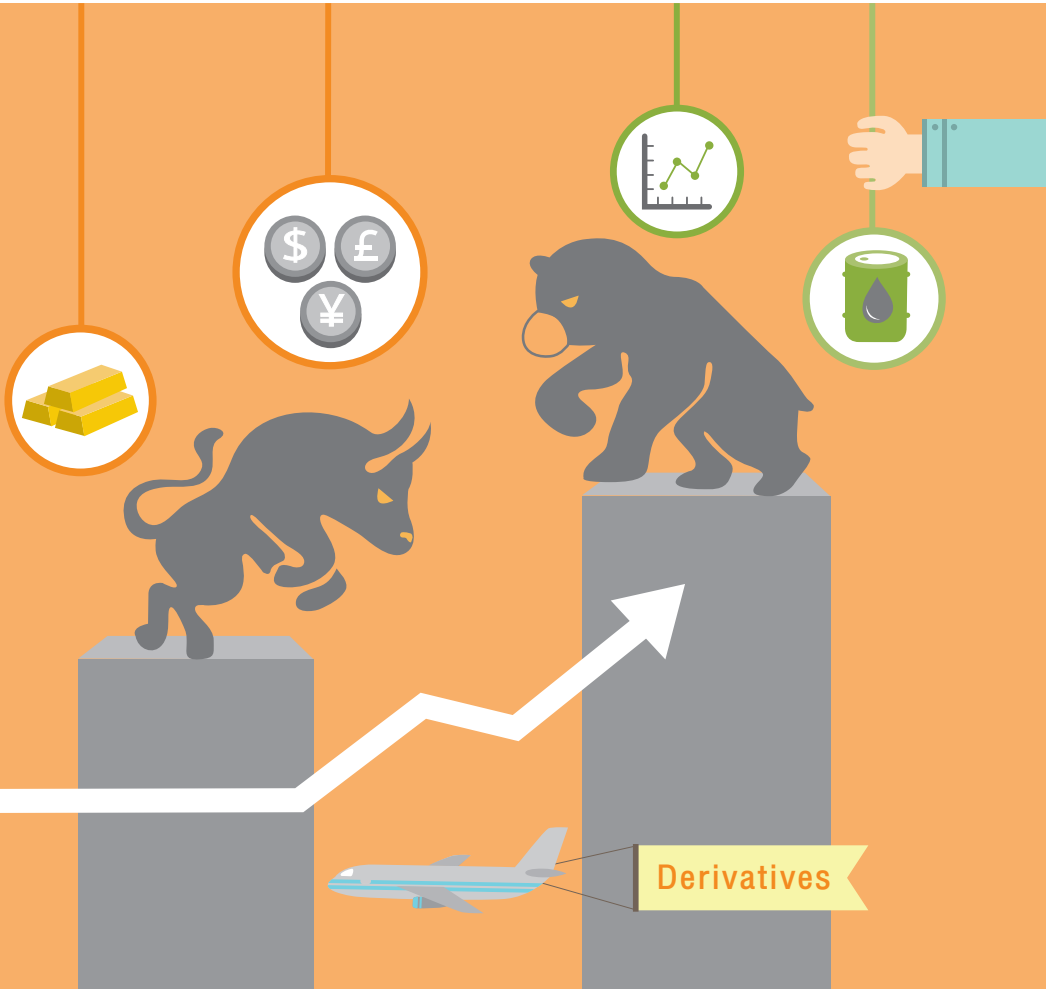
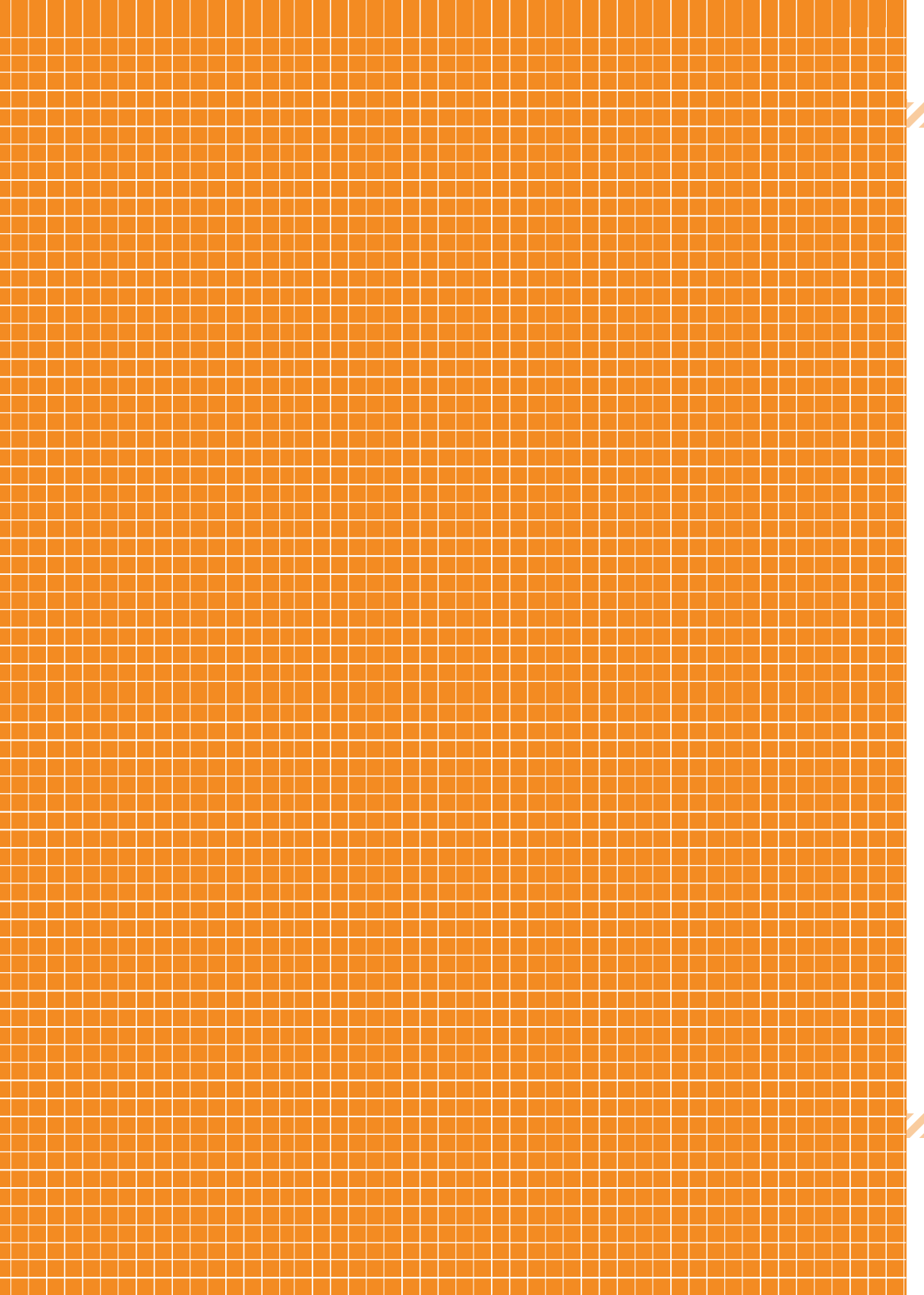

Investor's Practice

คู่มือผู้ลงทุน ฉบับลงทุนในอนุพันธ์ *Guide*

ชื่อเอกสาร

Investor's Practice Guide
คู่มือผู้ลงทุน ฉบับลงทุนในอนุพันธ์

ผู้แต่ง	กฤติยา สุทธิชื่น และอสิศรา อีศวานิช
กองบรรณาธิการ	ปิยาภรณ์ ครองจันทร์ พงษ์พันธ์ พูลเพิ่ม และอัจฉรากร ศรีสุโว
จัดทำโดย	ฝ่ายพัฒนาความรู้ผู้ลงทุน ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน (TSI) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เลขที่ 93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์	0 2009 9999
โทรสาร	0 2009 9991
เว็บไซต์	www.set.or.th/education
พิมพ์ครั้งที่ 1	พฤศจิกายน 2555 จำนวน 10,000 เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ 2	ธันวาคม 2555 จำนวน 20,000 เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ 3	พฤศจิกายน 2557 จำนวน 5,000 เล่ม
จำนวนหน้า	82 หน้า (รวมปก)

ลิขสิทธิ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
สงวนสิทธิ์ ห้ามลอกเลียนแบบไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งของ
หนังสือ นอกจากนี้จะได้รับอนุญาต

พิมพ์ที่
กระดาษทอผสมสายตากรีนรีด
www.greenread.com

Contents

สารบัญ

- 06 | อนุพันธ์... ชั้นก็ใช้ ลงก็ชอบ
- 08 | รู้จักอนุพันธ์สักนิด ก่อนคิดเกรด
- 30 | เช็คความพร้อมก่อนลงทุนในอนุพันธ์
- 32 | ขั้นตอนการลงทุนในอนุพันธ์
 - กำหนดเป้าหมายและระยะเวลาลงทุน
 - คาดการณ์ทิศทางราคาสินค้าอ้างอิง
 - เลือกกลยุทธ์ลงทุนที่เหมาะสม
 - ตัดสินใจซื้อขาย
 - หมั่นเช็คสถานะ
และปิดสถานะการลงทุน
 - ประเมินผลการลงทุนและปรับพอร์ตลงทุน

52 | ซื่อหาอย่างมั่นใจ
ต้องเข้าใจกลไกตลาด

62 | ตัวอย่างการลงทุนในอนุพันธ์

72 | รู้จักหาความรู้
สร้างภูมิคุ้มกันการลงทุน

74 | ศัพท์อนุพันธ์น่ารู้

Lesson

1

อนุพันธ์... ขึ้นก็ใช้ ลงก็ชอบ

คุณเคยมองหา
วิธีลงทุนที่จะทำกำไร
ทั้งในภาวะตลาดขาขึ้น
และขาลงบ้างไหม?

เชื่อว่าหลายคนคงเคยคิดเช่นนี้ เพราะโดยทั่วไปเรามักจะได้กำไร ก็ต่อเมื่อภาวะเศรษฐกิจดีหรือตลาดอยู่ในช่วงขาขึ้น แต่หากภาวะเศรษฐกิจถดถอยหรือตลาดอยู่ในช่วงขาลง ผู้ลงทุนอย่างเราๆ ก็จะไปอยู่ในภาวะชบเซาตามไปด้วย เพราะไม่สามารถสร้างผลตอบแทนจากการลงทุนได้อย่างใจฝัน แทนดีไม่ดี อาจขาดทุนอีกต่างหาก

ถ้าเป็นเช่นนั้น... บอกได้คำเดียวว่าคุณไม่ควรพลาดที่จะลงทุนใน **“อนุพันธ์”** ซึ่งถูกออกแบบมาเพื่อประโยชน์ในการบริหารความเสี่ยงของพอร์ตการลงทุน และเพิ่มโอกาสในการสร้างผลตอบแทนจากการลงทุนให้สูงขึ้นด้วยจำนวนเงินลงทุนที่น้อยกว่า ที่สำคัญ คือ สามารถทำกำไรได้ในทุกสภาวะ **ไม่ว่าตลาดจะอยู่ในช่วงขาขึ้นหรือขาลง**

อย่างไรก็ตาม แม้อนุพันธ์จะมีจุดเด่นตรงที่ผู้ลงทุน **“มีโอกาสได้กำไรสูงมาก”** ในทางกลับกัน ผู้ลงทุนก็ **“มีโอกาสขาดทุนสูงมาก”** เช่นกัน ดังนั้น ก่อนที่จะลงทุนในอนุพันธ์ คุณควรถามตนเองให้แน่ใจก่อนว่า... พร้อมทั้งจะเสี่ยงมากน้อยแค่ไหน ถ้าได้ก็กล้าเสียเพียงใด

โดยคุณอาจทดลองทำแบบทดสอบระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้จากเว็บไซต์ SET Education ที่

www.set.or.th/education

เพื่อประเมินดูว่าตนเองยอมรับความเสี่ยงได้มากน้อยขนาดไหน ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้ต้องบอกว่า **“คุณยอมรับความเสี่ยงได้มาก”** ถึงจะเหมาะกับการลงทุนในอนุพันธ์

รู้จักอนุพันธ์สัณนิค ก่อนคิดเทรด

ก่อนที่จะไปทำความรู้จักกับ “อนุพันธ์” เราลองมาดูตัวอย่างจากสิ่งใกล้ตัวที่พบในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับอนุพันธ์กันก่อนดีกว่า

สัญญาซื้อขายบ้าน

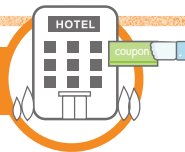

เมื่อเราไปเลือกซื้อบ้านและเจอบ้านที่ถูกใจ เราจะทำสัญญาซื้อขายกับบริษัทที่เป็นเจ้าของโครงการ โดยวางเงินดาวน์ไว้จำนวนหนึ่งก่อน เช่น 100,000 บาท เพื่อเป็นหลักประกันว่าจะซื้อบ้านราคา 1,000,000 บาท ซึ่งกำหนดจะแล้วเสร็จและส่งมอบในอีก 6 เดือนข้างหน้า

สัญญาซื้อขายนี้เทียบเคียงได้กับอนุพันธ์ เนื่องจากเป็นสัญญาที่จะซื้อขายบ้านในเงื่อนไขที่ตกลงกัน โดยจะส่งมอบบ้านกันในอนาคต ซึ่งมูลค่าของสัญญาขึ้นอยู่กับราคาบ้าน เช่น ราคาบ้านและที่ดินปรับขึ้นเป็น 1,200,000 บาท แต่เราสามารถซื้อบ้านได้ในราคาเพียง 1,000,000 บาท ตามที่ตกลงกันไว้ จึงอาจกล่าวได้ว่า... มูลค่าของสัญญาซื้อขายบ้านเพิ่มขึ้น 200,000 บาท เมื่อราคาบ้านเพิ่มขึ้นเป็น 1,200,000 บาท

คูปองของโรงแรม

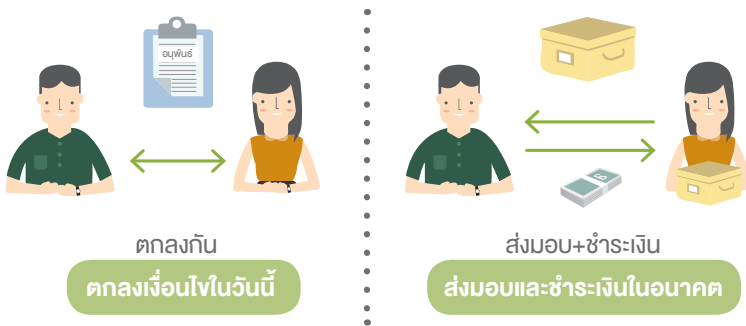
เมื่อเราไปเดินในงานมหกรรมไทยเที่ยวไทยและถูกใจราคาห้องพักต่อคืนของโรงแรมแห่งหนึ่ง ซึ่งปกติจะอยู่ที่ 5,000 บาท ในช่วงฤดูท่องเที่ยว หรือ 3,000 บาท ในช่วงนอกฤดูท่องเที่ยว โดยโรงแรมแห่งนี้เสนอขายคูปองห้องพักในราคาเพียง 2,000 บาท ซึ่งลูกค้าต้องจ่ายเงินค่ามัดจำไว้ก่อน 500 บาท แต่สามารถนำคูปองไปใช้ในช่วงเวลาใดก็ได้ตลอดปี

คูปองนี้เทียบเคียงได้กับอนุพันธ์ เนื่องจากเป็นข้อตกลงที่จะให้เข้าพักในโรงแรมตามราคาที่ตกลงกัน โดยลูกค้ามีสิทธิ์เลือกว่าจะใช้บริการในอนาคตรหรือไม่ก็ได้ หากลูกค้าใช้คูปองเข้าพักในช่วงฤดูท่องเที่ยว ก็หมายความว่าลูกค้าได้รับส่วนลดจากโรงแรม 3,000 บาท แต่หากลูกค้ายังไม่สนใจซื้อคูปองไว้และไม่ได้เข้าพักในโรงแรมเลย คูปองก็จะหมดอายุไปโดยปริยาย

ความหมายของอนุพันธ์

ดังนั้น “อนุพันธ์” (Derivatives) จึงเป็นสัญญาทางการเงินที่ทำขึ้นในปัจจุบัน เพื่อตกลงซื้อขาย หรือให้สิทธิในการซื้อขายสินค้าอ้างอิงในอนาคต

กล่าวง่ายๆ คือ “ผู้ซื้อ” และ “ผู้ขาย” ทำสัญญาตกลงกันวันนี้ว่าจะซื้อหรือขาย สินค้าอ้างอิงจำนวนที่หน่วย ที่ราคาเท่าใด แล้วจะส่งมอบและชำระราคากันเมื่อใด

“ผู้ซื้อ”
เรียกว่า “มีสถานะซื้อ” หรือ “Long Position”

“ผู้ขาย”
เรียกว่า “มีสถานะขาย” หรือ “Short Position”

“สินค้าที่ตกลงซื้อขายกัน”
เรียกว่า “สินค้าอ้างอิง” หรือ “Underlying Asset”

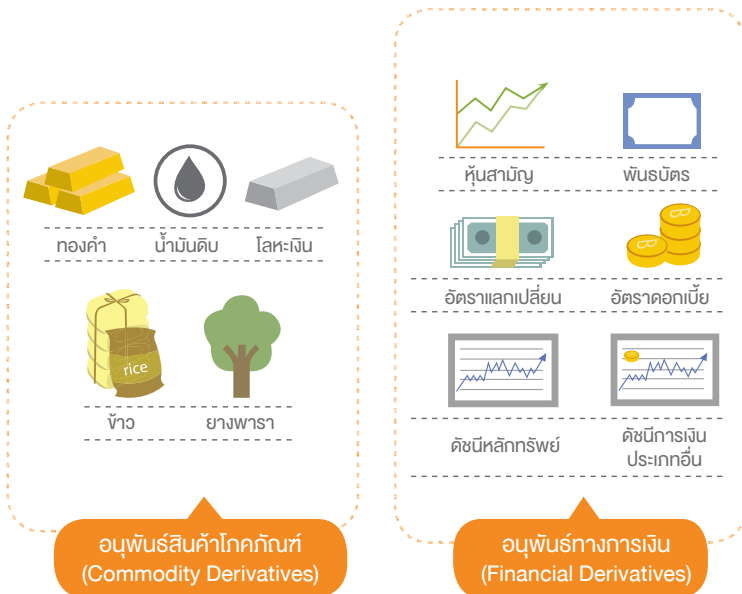

จุดเด่นของอนุพันธ์

ลักษณะพื้นฐานที่เป็นจุดเด่นของอนุพันธ์มี 3 ประการ คือ

1 เป็นสินค้าที่ไม่มีมูลค่าในตัวเอง แต่มีมูลค่าขึ้นอยู่กับสินค้าอื่นที่อนุพันธ์นั้นอ้างอิงอยู่

สินค้าอ้างอิง หรือ Underlying Asset นั้น อาจเป็นได้ทั้ง **“สินค้าโภคภัณฑ์ที่สามารถจับต้องได้จริงๆ”** เช่น ทองคำ น้ำมัน โลหะเงิน สินค้าเกษตรต่างๆ หรืออาจเป็น **“สินค้าทางการเงิน”** เช่น หุ้นสามัญ พันธบัตร อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย ดัชนีราคาหลักทรัพย์ หรือดัชนีทางการเงินประเภทอื่นๆ ตามที่อนุพันธ์นั้นกำหนดไว้

2 | ใช้เงินลงทุนน้อย มีโอกาสได้อัตราผลตอบแทนสูง

เนื่องจากผู้ลงทุนไม่ต้องจ่ายเงินเต็มมูลค่าสัญญาเพียงแค่**วงเงินหลักประกัน** ประมาณ 10-15% ของมูลค่าสัญญาทั้งจำนวนก่อนซื้อขาย ดังนั้น กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นก็จะมีสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับเงินลงทุนตั้งต้น จึงอาจกล่าวได้ว่า... อนุพันธ์อาจสร้าง **“กำไร”** ได้สูงกว่าการซื้อขายสินค้าอ้างอิงโดยตรง ในทางตรงกันข้ามก็อาจสร้าง **“ผลขาดทุน”** ที่สูงกว่าการซื้อขายสินค้าอ้างอิงโดยตรงได้เช่นกัน

3 | มีอายุจำกัด

อนุพันธ์จะมีการ **“กำหนดวันสิ้นอายุไว้อย่างชัดเจน”** เช่น 1 เดือน, 3 เดือน, 6 เดือน เป็นต้น ซึ่งอายุนี้จะแตกต่างกันไปในแต่ละประเภทของสัญญา

ประเภทของสินค้าที่ซื้อขาย ในตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

อนุพันธ์ที่ซื้อขายใน บริษัท ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) หรือ Thailand Futures Exchange (TFEX) มี 2 ประเภทหลักๆ คือ “ฟิวเจอร์ส” (Futures) และ “ออปชัน” (Options)

ฟิวเจอร์ส (Futures) หรือ “สัญญาซื้อขายล่วงหน้า”

Futures

เป็นสัญญาที่ “ผู้ซื้อ” ตกลงว่าจะซื้อสินค้าจากผู้ขาย ในขณะที่ “ผู้ขาย” ก็ตกลงที่จะขายสินค้าให้กับผู้ซื้อ โดยตกลงราคาที่จะซื้อขายกันตั้งแต่วันนี้ แต่มีกำหนดว่าจะส่งมอบสินค้าตามสัญญาเพื่อแลกกับการชำระเงินในอนาคต

การซื้อขายฟิวเจอร์สต้องซื้อขายในตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่มีการจัดตั้งอย่างเป็นทางการ ซึ่งผู้ซื้อและผู้ขายไม่จำเป็นต้องถือสัญญาไว้จนครบกำหนด แต่อาจซื้อขายหรือเปลี่ยนมือกันได้โดยผ่านกลไกของตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

เมื่อถึงเวลาที่กำหนด ผู้ซื้อและผู้ขายมีพันธะ **“ต้องซื้อขาย”** กัน ตามที่ตกลงในสัญญา

ออปชัน (Options) หรือ “สัญญาสิทธิ”

Options

เป็นสัญญาที่ผู้ซื้อได้รับ “สิทธิซื้อ” หรือ “สิทธิขาย” สินค้าอ้างอิงในราคา เวลา และเงื่อนไข ตามที่กำหนดไว้จากผู้ขาย

หากซื้อ “คอลออปชัน” (Call Options) จะได้รับ “สิทธิซื้อ” จากผู้ขาย แต่ถ้าวซื้อ “พวออปชัน” (Put Options) ก็จะได้รับ “สิทธิขาย” จากผู้ขาย

โดยผู้ซื้อ “มีสิทธิจะเลือกใช้สิทธิหรือไม่” ก็ได้ ในขณะที่ผู้ขายมีภาระ “ต้องปฏิบัติ” ตามพันธะในสัญญา

โดยปัจจุบัน TFEX ได้เปิดให้มีการซื้อขายอนุพันธ์ทั้งสิ้น 10 ประเภทด้วยกัน ได้แก่

ฟิวเจอร์ส (Futures)

สัญญาซื้อขายล่วงหน้าอ้างอิงกับ “ดัชนี SET50” ซึ่งคำนวณมาจากราคาหุ้นสามัญจดทะเบียนที่มีขนาดใหญ่ และมีสภาพคล่องสูงจำนวน 50 บริษัท โดยหุ้นที่นำมาคำนวณดัชนี SET50 จะมีการปรับรายชื่อทุกๆ 6 เดือน เพื่อให้ได้หุ้นที่เป็น “ตัวใหญ่” และ “ยอดนิยม” เหมาะกับตลาดในขณะนั้นจริงๆ

สัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่อ้างอิงกับ “ดัชนีหมวดธุรกิจ” ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปัจจุบันเปิดให้มีการซื้อขาย Sector Futures ใน 5 หมวดธุรกิจ ได้แก่

- ▲ ธนาคาร
- ▲ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ▲ พลังงาน
- ▲ พาณิชยกรรม
- ▲ อาหารและเครื่องดื่ม

สัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่อ้างอิงกับ “ราคาหุ้นสามัญจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ” ซึ่ง TFEX จะคัดเลือกหุ้นจากหมวดอุตสาหกรรมต่างๆ โดยจะเป็นหุ้นที่มีขนาดใหญ่ มีสภาพคล่องสูง และมีความผันผวนของราคาพอสมควร

สัญญาซื้อขายล่วงหน้าอ้างอิงกับ “อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ” ซึ่งเป็นสกุลเงินสำคัญที่ใช้ในการซื้อขายสินค้าและบริการกันทั่วโลก จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนได้เป็นอย่างดี

สัญญาซื้อขายล่วงหน้าอ้างอิงกับ “อัตราดอกเบี้ย” ปัจจุบันเปิดให้มีการซื้อขาย Interest Rate Futures ที่อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ย 2 อัตรา ได้แก่

- ▲ อัตราดอกเบี้ย BIBOR ประเภท 3 เดือน
- ▲ พันธบัตรรัฐบาล อายุ 5 ปี

สัญญาซื้อขายล่วงหน้าอ้างอิงกับ “ราคาทองคำแท่งที่มีความบริสุทธิ์ 96.5%” ปัจจุบันเปิดให้มีการซื้อขาย Gold Futures 2 ขนาด ได้แก่

- ▲ ทองค่าน้ำหนัก 10 บาท (152.44 กรัม)
- ▲ ทองค่าน้ำหนัก 50 บาท (762.20 กรัม)

เพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถทำกำไรได้ทั้งในภาวะราคาทองขาขึ้นและราคาทองขาลง

สัญญาซื้อขายล่วงหน้าอ้างอิงกับ “ราคาทองคำแท่งที่มีความบริสุทธิ์ 99.5%” ซึ่งถูกออกแบบให้มีราคาเสนอซื้อขายเคลื่อนไหวตามราคาทองคำในตลาดโลก และไม่มีผลกระทบจากค่าเงินในการคำนวณกำไรขาดทุน เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ลงทุนสามารถติดตาม วิเคราะห์ราคา และซื้อขายได้ง่ายขึ้น โดยไม่มีการส่งมอบทองคำจริง แต่ใช้การชำระราคาเป็นเงินสด

สัญญาซื้อขายล่วงหน้าอ้างอิงกับ “ราคาทองคำแท่งที่มีความบริสุทธิ์ 99.99%” ซึ่งกำหนดให้มีการรับมอบส่งมอบ (Physical Delivery) โดยซื้อขายเป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ แต่ชำระราคาเป็นเงินบาท เพิ่มโอกาสทำกำไรบนราคาทองคำได้อย่างมั่นใจ

สัญญาซื้อขายล่วงหน้าอ้างอิงกับ “ราคายางแผ่นรมควันชั้น 3” โดยกำหนดให้มีการรับมอบส่งมอบ (Physical Delivery) เป็นเครื่องมือที่ช่วยเพิ่มโอกาสทำกำไรหรือใช้ป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของราคายางพารา ซึ่งถือเป็นสินค้าที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของโลก

ออปชัน (Options)

สัญญาสิทธิที่อ้างอิงกับ “ดัชนี SET50” หรือกล่าวง่ายๆ คือ เป็นสัญญาที่ผู้ซื้อได้ “สิทธิในการซื้อ” หรือ “สิทธิในการขาย” ดัชนี SET50 ตามจำนวน ราคา และภายในระยะเวลาที่ตกลงกันได้

เมื่อรู้จักอนุพันธ์ทั้ง 10 ประเภทอย่างคร่าวๆ แล้ว ลองมาทำความเข้าใจ “ลักษณะและเงื่อนไขต่างๆ” (Contract Specification) ของสัญญาแต่ละประเภท ซึ่ง TFX ได้กำหนดไว้เป็นมาตรฐานและประกาศให้ผู้ลงทุนทราบโดยทั่วกัน

ทั้งนี้ ผู้ลงทุนสามารถติดตามสินค้าใหม่ๆ และรายละเอียดเพิ่มเติมอื่นๆ ได้จาก เว็บไซต์ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า www.tfex.co.th

SET50 Futures

หัวข้อ	ลักษณะสัญญา
สินค้าอ้างอิง	ดัชนี SET50 ที่คำนวณและเผยแพร่โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ชื่อย่อสัญญา	S50
ตัวคูณดัชนี	200 บาท ต่อ 1 จุดของดัชนี
เดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ	เดือนใกล้ 3 เดือนติดต่อกัน และเดือนสุดท้ายของไตรมาส ใน 3 ไตรมาสถัดไป
ราคาเสนอซื้อขาย	เสนอซื้อขายเป็นระดับดัชนี
ช่วงราคาซื้อขายขั้นต่ำ	0.1 จุด (คิดเป็น 20 บาทต่อสัญญา)
ช่วงการเปลี่ยนแปลงของราคาสูงสุดแต่ละวัน	±30% ของราคาที่ใช้ชำระราคาล่าสุด
การจำกัดฐานะ	ห้ามมีฐานะสุทธิรวมใน SET50 Futures และ SET50 Options เมื่อคำนวณฐานะเทียบเท่ากับฐานะใน SET50 Futures ในเดือนใดเดือนหนึ่งหรือทุกเดือนรวมกันเกิน 100,000 สัญญา
วันซื้อขายวันสุดท้าย	วันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของเดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ โดยสัญญาที่ครบอายุจะซื้อขายได้ถึงเวลา 16.30 น.
ราคาที่ใช้ชำระราคาในวันซื้อขายสุดท้าย	ค่าเฉลี่ยของดัชนี SET50 ในวันซื้อขายวันสุดท้าย โดยคำนวณจากค่าดัชนี SET50 ในช่วง 15 นาทีสุดท้าย และค่าดัชนีราคาปิดของวันนั้น โดยตัดค่าที่มากที่สุด 3 ค่า และค่าที่น้อยที่สุด 3 ค่าออก

หัวข้อ	ลักษณะสัญญา					
สินค้าอ้างอิง	ดัชนีหมวดธุรกิจ ซึ่งคำนวณและเผยแพร่ โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังต่อไปนี้ <table border="1"><tr><td>ธนาคาร</td><td>เทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสาร</td><td>พลังงาน</td><td>พาณิชย์</td><td>อาหาร และ เครื่องดื่ม</td></tr></table>	ธนาคาร	เทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสาร	พลังงาน	พาณิชย์	อาหาร และ เครื่องดื่ม
ธนาคาร	เทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสาร	พลังงาน	พาณิชย์	อาหาร และ เครื่องดื่ม		
ชื่อย่อสัญญา	BANK ICT ENERG COMM FOOD					
ขนาดของสัญญา	1,000 บาท ต่อ 1 จุดของดัชนี 10 บาท ต่อ 1 จุดของดัชนี					
เดือนที่สัญญา สิ้นสุดอายุ	มีนาคม มิถุนายน กันยายน และธันวาคม โดยนับไปไม่เกิน 4 ไตรมาส					
ราคาเสนอซื้อขาย	เสนอซื้อขายเป็นระดับดัชนี					
ช่วงราคาซื้อขายขั้นต่ำ	0.1 จุดของดัชนี (คิดเป็น 100 บาท ต่อสัญญา) 1 จุดของดัชนี (คิดเป็น 10 บาท ต่อสัญญา)					
ช่วงการเปลี่ยนแปลง ของราคาสูงสุดแต่ละวัน	±30% ของราคาสำหรับการส่งมอบหรือใช้อ้างอิงเพื่อคำนวณ ส่วนต่างของราคา เพื่อใช้ในการชำระหนี้ประจำวันล่าสุด					
การจำกัดฐาน:	ห้ามมีฐานรวมสุทธิใน Sector Futures ที่อ้างอิงกับดัชนี หมวดธุรกิจใดหมวดธุรกิจหนึ่ง ที่หมดอายุเดือนใดเดือนหนึ่ง หรือทุกเดือนรวมกันเกิน 20,000 สัญญา					
วันซื้อขายวันสุดท้าย	วันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ชำระราคาหรือ ส่งมอบของสัญญาซื้อขายล่วงหน้า โดยสัญญาที่ครบอายุ จะซื้อขายได้ถึงเวลา 16.30 น.					
ราคาที่ใช้ชำระราคา ในวันซื้อขายสุดท้าย	ค่าเฉลี่ยของดัชนีหมวดธุรกิจอ้างอิงในวันสุดท้ายของการซื้อ ขาย โดยคำนวณจากค่าดัชนีหมวดธุรกิจอ้างอิงในช่วง 15 นาทีสุดท้าย และค่าดัชนีราคาปิดของวันนั้น หลังจากติด ค่าที่มากที่สุด 3 ค่า และค่าน้อยที่สุด 3 ค่าออก					

Stock Futures

หัวข้อ	ลักษณะสัญญา
สินค้าอ้างอิง	หุ้นสามัญจดทะเบียนตามรายชื่อที่ TFEX ประกาศ
ชื่อย่อสัญญา	ชื่อย่อหุ้นอ้างอิง
ขนาดของสัญญา	1,000 หุ้น ต่อ 1 สัญญา
เดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ	มีนาคม มิถุนายน กันยายน และธันวาคม โดยนับไปไม่เกิน 4 ไตรมาส
ราคาเสนอซื้อขาย	เสนอซื้อขายเป็นราคาต่อหุ้น
ช่วงราคาซื้อขายขั้นต่ำ	0.01 บาท (คิดเป็น 10 บาท ต่อสัญญา)
ช่วงการเปลี่ยนแปลงของราคาสูงสุดแต่ละวัน	±30% ของราคาที่ใช้ชำระราคาล่าสุด
การจำกัดฐานะ	ห้ามมีฐานะสุทธิรวมใน Stock Futures ของหุ้นใดหุ้นหนึ่งในเดือนใดเดือนหนึ่งหรือทุกเดือนรวมกันไม่เกินกว่าจำนวนที่ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้าประกาศกำหนด
วันซื้อขายวันสุดท้าย	วันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของเดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ โดยสัญญาที่ครบอายุจะซื้อขายได้ถึงเวลา 16.30 น.
ราคาที่ใช้ชำระราคาในวันซื้อขายสุดท้าย	คำนวณจากค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของการซื้อขายของหุ้นอ้างอิงของ Stock Futures ในช่วง 15 นาทีสุดท้าย และ ณ เวลาปิดทำการซื้อขายของหุ้นอ้างอิงในวันซื้อขายวันสุดท้าย

USD Futures

หัวข้อ	ลักษณะสัญญา
สินค้าอ้างอิง	อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ
ชื่อย่อสัญญา	USD
ขนาดของสัญญา	1,000 USD
เดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ	เดือนปฏิทินที่ต่อเนื่องเรียงลำดับกัน 3 เดือนที่ใกล้ที่สุด และเดือนสุดท้ายของไตรมาสถัดไป (มีนาคม มิถุนายน กันยายน และธันวาคม) อีก 1 เดือน
ราคาเสนอซื้อขาย	เป็นเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา
ช่วงราคาซื้อขายขั้นต่ำ	0.01 (คิดเป็น 10 บาทต่อสัญญา)
ช่วงการเปลี่ยนแปลงของราคาสูงสุดแต่ละวัน	$\pm 2\%$ ของราคาที่ใช้ชำระราคาล่าสุด กรณีมีการซื้อขายที่ Ceiling และ Floor จะหยุดการซื้อขายชั่วคราว ก่อนเปิดให้ซื้อขายอีกครั้ง พร้อมขยายช่วงการเปลี่ยนแปลงราคาเป็น $\pm 4\%$ ของราคาที่ใช้ชำระราคาล่าสุด
การจำกัดฐานะ	ห้ามมีฐานะสุทธิรวมใน USD Futures ที่หมดอายุเดือนใดเดือนหนึ่งหรือทั้งหมดเกิน 10,000 สัญญา
วันซื้อขายวันสุดท้าย	วันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ชำระราคา หรือส่งมอบของสัญญาซื้อขายล่วงหน้า โดยสัญญาที่ครบอายุจะซื้อขายได้ถึงเวลา 11.00 น.
ราคาที่ใช้ชำระราคาในวันซื้อขายสุดท้าย	ใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐที่ประกาศโดย Thomson Reuters ณ เวลา 11.00 น. ในวันสุดท้ายของการซื้อขาย

3M BIBOR Futures

หัวข้อ	ลักษณะสัญญา
สินค้าอ้างอิง	อัตราดอกเบี้ย BIBOR ประเภท 3 เดือน
ชื่อย่อสัญญา	BB3
ขนาดของสัญญา	มูลค่าเท่ากับ 10,000,000 บาท
เดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ	มีนาคม มิถุนายน กันยายน และธันวาคม โดยนับไปไม่เกิน 2 ไตรมาส
ราคาเสนอซื้อขาย	เสนอซื้อขายต่อหน่วยเป็นค่า 100 - อัตราดอกเบี้ยล่วงหน้าของ 3M BIBOR
ช่วงราคาซื้อขายขั้นต่ำ	0.005 (คิดเป็น 125 บาทต่อสัญญา)
ช่วงการเปลี่ยนแปลงของราคาสูงสุดแต่ละวัน	$\pm 1.25\%$ ของราคาที่ใช้ชำระราคาล่าสุด กรณีมีการซื้อขายที่ Ceiling และ Floor จะหยุดการซื้อขายชั่วคราว ก่อนเปิดให้ซื้อขายอีกครั้ง พร้อมขยายช่วงการเปลี่ยนแปลงราคาเป็น $\pm 2.50\%$ ของราคาที่ใช้ชำระราคาล่าสุด
การจำกัดฐานะ	ห้ามมีฐานะสุทธิรวมใน 3M BIBOR Futures ในเดือนใดเดือนหนึ่งหรือทุกเดือนรวมกันเกิน 2,000 สัญญา
วันซื้อขายวันสุดท้าย	วันพุธที่สามของเดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ โดยสัญญาที่ครบอายุจะซื้อขายได้ถึงเวลา 11.00 น.
ราคาที่ใช้ชำระราคาในวันซื้อขายสุดท้าย	กำหนดให้เท่ากับ 100 - อัตราดอกเบี้ย 3M BIBOR ซึ่งประกาศโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ณ เวลา 11.00 น. ในวันซื้อขายวันสุดท้าย

5Y GOV Bond Futures

หัวข้อ	ลักษณะสัญญา
สินค้าอ้างอิง	พันธบัตรรัฐบาล อายุ 5 ปีที่มีอัตราดอกเบี้ยหน้าตั๋ว 5% ต่อปี จ่ายดอกเบี้ย 2 ครั้งต่อปี โดยมีกลุ่มพันธบัตร (Basket of Eligible Bonds) เป็นตัวแทนของสินค้าอ้างอิง
ชื่อย่อสัญญา	TGB5
ขนาดของสัญญา	มูลค่าเท่ากับ 1,000,000 บาท
เดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ	มีนาคม มิถุนายน กันยายน และธันวาคม โดยนับไปไม่เกิน 2 ไตรมาส
ราคาเสนอซื้อขาย	เสนอซื้อขายเป็นราคาต่อพันธบัตรมูลค่า 100 บาท
ช่วงราคาซื้อขายขั้นต่ำ	0.01 (คิดเป็น 100 บาทต่อสัญญา)
ช่วงการเปลี่ยนแปลงของราคาสูงสุดแต่ละวัน	$\pm 2.50\%$ ของราคาที่ใช้ชำระราคาล่าสุด กรณีที่มีการซื้อขายที่ Ceiling และ Floor จะหยุดการซื้อขายชั่วคราวก่อนเปิดให้ซื้อขายอีกครั้ง พร้อมขยายช่วงการเปลี่ยนแปลงราคาเป็น $\pm 5\%$ ของราคาที่ใช้ชำระราคาล่าสุด
การจำกัดฐานะ	ห้ามมีฐานะสุทธิรวมใน 5Y Gov Bond Futures ในเดือนใดเดือนหนึ่งหรือทุกเดือนรวมกันเกิน 10,000 สัญญา
วันซื้อขายวันสุดท้าย	วันพุธที่สามของเดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ โดยสัญญาที่ครบอายุจะซื้อขายได้ถึงเวลา 16.00 น.
ราคาที่ใช้ชำระราคาในวันซื้อขายสุดท้าย	กำหนดเป็นราคาต่อพันธบัตรมูลค่า 100 บาทและคำนวณจากอัตราคิดลด (Yield) ของกลุ่มพันธบัตร (Basket of Eligible Bonds) ในวันสุดท้ายของการซื้อขาย ซึ่งอัตราคิดลดของพันธบัตรแต่ละรุ่นในกลุ่มพันธบัตรนั้น จะเป็นข้อมูลที่ได้รับจากสถาบันการเงินที่ TFEX กำหนด

Gold Futures

หัวข้อ	ลักษณะสัญญา	
	10 Baht Gold Futures	50 Baht Gold Futures
สินค้าอ้างอิง	ทองคำแท่งที่มีความบริสุทธิ์ 96.5%	
ชื่อย่อสัญญา	GF 10	GF
ขนาดของสัญญา	1 สัญญามีขนาดเท่ากับทองคำน้ำหนัก 10 บาท (152.44 กรัม)	1 สัญญามีขนาดเท่ากับทองคำน้ำหนัก 50 บาท (762.20 กรัม)
เดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ	เดือนคู่ (กุมภาพันธ์ เมษายน มิถุนายน สิงหาคม ตุลาคม และธันวาคม) ใกล้ที่สุด 3 ลำดับ	
ราคาเสนอซื้อขาย	เสนอซื้อขายเป็นเงินบาทต่อทองคำน้ำหนัก 1 บาท	
ช่วงราคาซื้อขายขั้นต่ำ	10 บาท (คิดเป็น 100 บาทต่อสัญญา)	10 บาท (คิดเป็น 500 บาทต่อสัญญา)
ช่วงการเปลี่ยนแปลงของราคาสูงสุดแต่ละวัน	±10% ของราคาที่ใช้ชำระราคาล่าสุด กรณีมีการซื้อขายที่ Ceiling และ Floor จะหยุดการซื้อขายชั่วคราว ก่อนเปิดให้ซื้อขายอีกครั้ง พร้อมขยายช่วงการเปลี่ยนแปลงราคาเป็น ±20% ของราคาที่ใช้ชำระราคาล่าสุด	
การจำกัดฐานะ	TFEX อาจประกาศกำหนดจำนวนการถือครองสัญญาซื้อขายล่วงหน้าสูงสุดได้ตามที่เห็นสมควร	
วันซื้อขายวันสุดท้าย	วันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของเดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ โดยสัญญาที่ครบอายุจะซื้อขายได้ถึงเวลา 16.30 น.	
ราคาที่ใช้ชำระราคาในวันซื้อขายสุดท้าย	ใช้ราคา London Gold AM Fixing เป็นราคาอ้างอิงในการคำนวณราคา Final Settlement Price โดยการคำนวณจะปรับอัตราแลกเปลี่ยนน้ำหนักและความบริสุทธิ์ของทองคำตามสูตรการคำนวณ ดังนี้	
$\text{ราคาต่อน้ำหนักทองคำ 1 บาท} = \text{London Gold AM Fixing} \times (15.244/31.1035) \times (0.965/0.995) \times (\text{THB/USD})$		

TFEX Gold Online Futures

หัวข้อ	ลักษณะสัญญา
สินค้าอ้างอิง	ทองคำแท่งที่มีความบริสุทธิ์ 99.5% (International Trading Standard)
ชื่อย่อสัญญา	GO
ขนาดของสัญญา	300 เท่าของราคาสินค้าอ้างอิง (Multiplier) โดยไม่นำอัตราแลกเปลี่ยนมาใช้ในการคำนวณ
เดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ	มีนาคม มิถุนายน กันยายน และ ธันวาคม โดยนับไปไม่เกิน 1 ไตรมาสที่ใกล้ที่สุด
ราคาเสนอซื้อขาย	เสนอซื้อขายเป็นราคาทองคำในตลาดโลก ต่อน้ำหนักทองคำ 1 ทROYออนซ์
ช่วงราคาซื้อขายขั้นต่ำ	0.1 บาทต่อหน่วย (คิดเป็น 30 บาทต่อสัญญา)
ช่วงการเปลี่ยนแปลงของราคาสูงสุดแต่ละวัน	+10% ของราคาที่ใช้ในการชำระราคาล่าสุด กรณีมีการซื้อขายที่ Ceiling & Floor จะหยุดการซื้อขายชั่วคราว ก่อนเปิดให้ซื้อขายอีกครั้ง พร้อมขยายช่วงการเปลี่ยนแปลงราคาเป็น $\pm 20\%$ ของราคาที่ใช้ชำระราคาล่าสุด
วันซื้อขายวันสุดท้าย	วันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของเดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ โดยสัญญาที่ครบอายุ จะซื้อขายได้ถึงเวลา 16.30 น.
ราคาที่ใช้ชำระราคาในวันซื้อขายสุดท้าย	ใช้ราคา LBMA Gold AM Fixing ของวันสุดท้ายของการซื้อขาย เป็นราคา Final Settlement Price โดยไม่นำอัตราแลกเปลี่ยนมาใช้ในการคำนวณ

TFEX Gold-D

หัวข้อ	ลักษณะสัญญา
สินค้าอ้างอิง	ทองคำแท่งที่มีความบริสุทธิ์ 99.99%
ชื่อย่อสัญญา	GD
ขนาดของสัญญา	ทองคำหนัก 100 กรัม (3.2148 ทROYออนซ์)
เดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ	เดือนมีนาคม มิถุนายน กันยายน และธันวาคม โดยนับไปไม่เกิน 1 ไตรมาสที่ใกล้ที่สุด
ราคาเสนอซื้อขาย	เสนอซื้อขายเป็นเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ต่อ น้ำหนักทองคำ 1 ทROYออนซ์
ช่วงราคาซื้อขายขั้นต่ำ	0.10 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา
ช่วงการเปลี่ยนแปลงของราคาสูงสุดแต่ละวัน	+20% ของราคาที่ใช้ชำระราคาล่าสุด
การจำกัดฐานะ	ห้ามมีฐานะสุทธิในสัญญาที่หมดอายุในเดือนใดเดือนหนึ่งหรือทุกเดือนรวมกันเกิน 5,000 สัญญา
วันซื้อขายวันสุดท้าย	วันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของเดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ โดยสัญญาที่ครบอายุจะซื้อขายได้ถึงเวลา 16.30 น.
วิธีการส่งมอบหรือชำระราคา	ส่งมอบสินค้า (Physical Delivery) ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่สำนักหักบัญชี (TCH) กำหนด

RSS3D Futures TFX

หัวข้อ	ลักษณะสัญญา
สินค้าอ้างอิง	ยางแผ่นรมควันชั้น 3 ตามมาตรฐาน Green Book
ชื่อย่อสัญญา	RSS3D
ขนาดของสัญญา	5,000 กิโลกรัม (5 ตัน)
ขนาดการรับมอบ/ส่งมอบ	20,000 กิโลกรัม (20 ตัน) หรือเทียบเท่า 4 สัญญา
เดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ	ทุกเดือนปฏิทินที่ต่อเนื่องเรียงลำดับกัน 7 เดือนที่ใกล้ที่สุด
ราคาเสนอซื้อขาย	เสนอซื้อขายเป็นเงินบาทต่อยางแผ่นรมควัน 1 กิโลกรัม
ช่วงราคาซื้อขายขั้นต่ำ	0.05 บาท (คิดเป็น 250 บาทต่อสัญญา)
ช่วงการเปลี่ยนแปลงของราคาสูงสุดแต่ละวัน	±10% ของราคาที่ใช้ชำระราคาต่ำสุด
การจำกัดฐานะ	1. สัญญาที่หมดอายุในเดือนที่ส่งมอบหรือชำระราคาใกล้ที่สุดไม่เกิน 1,000 สัญญา 2. สัญญาที่หมดอายุในเดือนใดเดือนหนึ่งหรือทุกเดือนรวมกันไม่เกิน 10,000 สัญญา
วันซื้อขายวันสุดท้าย	วันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ส่งมอบหรือชำระราคาของสัญญาที่หมดอายุ
วิธีการส่งมอบหรือชำระราคา	ให้ชำระราคาด้วยการส่งมอบสินค้า (Physical Delivery) ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักหักบัญชี (TCH) กำหนด ทั้งนี้ ราคาสำหรับการส่งมอบสินค้าให้เป็นไปตามที่ TFX กำหนด

SET50 Index Options

หัวข้อ	ลักษณะสัญญา
สินค้าอ้างอิง	ดัชนี SET50 ที่คำนวณและเผยแพร่โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ชื่อย่อสัญญา	S50C: Call Options S50P: Put Options
ขนาดของสัญญา	200 บาท ต่อ 1 จุดของดัชนี
เดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ	เดือนใกล้ 3 เดือนติดต่อกัน และเดือนสุดท้ายของไตรมาสถัดไป
ราคาเสนอซื้อขาย	0.1 จุด (คิดเป็น 20 บาทต่อสัญญา)
ช่วงราคาซื้อขายขั้นต่ำ	±30% ของราคาปิดของดัชนี SET50 ล่าสุด
ช่วงการเปลี่ยนแปลงของราคาสูงสุดแต่ละวัน	<ul style="list-style-type: none">• ให้ช่วงห่างของราคาใช้สิทธิเท่ากับ 25 จุด• ในช่วงเริ่มต้นของทุกวันที่ทำการ กำหนดให้มีอุปชัน Series ต่อไปนี้<ul style="list-style-type: none">- At-the-Money จำนวน 1 Series- In-the-Money และ Out-of-the-Money จำนวนอย่างละไม่น้อยกว่า 2 Series
การจำกัดฐานะ	ห้ามมีฐานะสุทธิรวมใน SET50 Futures และ SET50 Options เมื่อคำนวณฐานะเทียบเท่ากับฐานะใน SET50 Futures ในเดือนใด เดือนหนึ่งหรือทุกเดือนรวมกันเกิน 100,000 สัญญา
วันซื้อขายวันสุดท้าย	วันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของเดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ โดยสัญญาที่ครบอายุจะซื้อขายได้ถึงเวลา 16.30 น.
ราคาที่ใช้ชำระราคาในวันซื้อขายสุดท้าย	ค่าเฉลี่ยของดัชนี SET50 ในวันซื้อขายวันสุดท้าย โดยคำนวณจากค่าดัชนี SET50 ในช่วง 15 นาทีสุดท้าย และค่าดัชนีราคาปิดของวันนั้น โดยติดค่าที่มากที่สุด 3 ค่า และค่าที่น้อยที่สุด 3 ค่าออก

Lesson

3

เช็คความพร้อม ก่อนลงทุนในอนุพันธ์

ก่อนจะเริ่มลงทุนในอนุพันธ์
ลองมาสำรวจความพร้อม
ของตัวเองกันก่อนดีกว่า

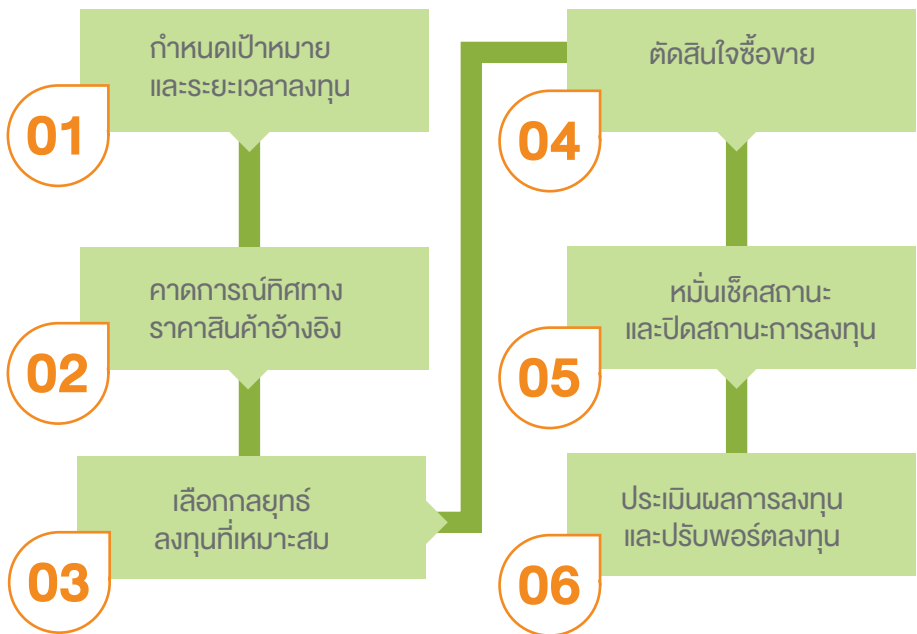
Checklist ก่อนลงทุนในอนุพันธ์	OK
1. มีเป้าหมายการลงทุนในอนุพันธ์อย่างชัดเจน (เพื่อเก็งกำไร หรือเพื่อบริหารความเสี่ยง)	
2. ยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุนได้มาก – มากที่สุด	
3. มีเงินเย็นที่จัดสรรไว้เพื่อลงทุนในอนุพันธ์ และเพื่อไว้สำหรับถูกเรียกหลักประกันเพิ่มแล้ว	
4. เข้าใจลักษณะพื้นฐานของอนุพันธ์และสินค้าอ้างอิงที่จะเลือกลงทุนเป็นอย่างดี	
5. รู้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อคาดการณ์ทิศทางราคาสินค้าอ้างอิง และสามารถเลือกกลยุทธ์การลงทุนที่เหมาะสม	
6. รู้วิธีและขั้นตอนการซื้อขายอนุพันธ์ผ่าน TFEX	
7. รู้ว่าจะเลือกลงทุนกับโบรกเกอร์อนุพันธ์ใด และรู้ค่าใช้จ่ายที่โบรกเกอร์เรียกเก็บ	
8. มีวินัยในการจัดการเงินลงทุนของตนเอง และมีความพร้อมที่จะติดตามดูแลสถานะการซื้อขายของตนเองอย่างใกล้ชิด	
9. รู้แหล่งที่จะศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อตัดสินใจลงทุน	
10. มีเวลาติดตามความเคลื่อนไหวของราคา และข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ	

คุณล่ะ... ตรวจเช็คความพร้อมก่อนลงทุนในอนุพันธ์แล้วหรือยัง?

ขั้นตอนการลงทุน ในอนุพันธ์

หลังจากเข้าใจลักษณะพื้นฐานของอนุพันธ์แต่ละประเภท ผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนในอนุพันธ์ รวมถึงตรวจเช็คความพร้อมของตัวเองเรียบร้อยแล้ว ผู้ลงทุนก็ต้องศึกษาและทำความเข้าใจขั้นตอนต่างๆ ของการลงทุนในอนุพันธ์ ซึ่งมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1 กำหนดเป้าหมาย และระยะเวลาลงทุน

ขั้นตอนแรกสุดและสำคัญที่สุดของการลงทุนในอนุพันธ์ คือ “การกำหนดเป้าหมายและระยะเวลาลงทุน” ให้ชัดเจน โดยตอบตัวเองให้ได้ว่า... ในการลงทุนนั้น มีเป้าหมายเพื่ออะไร “เพื่อเก็งกำไรระยะสั้น” หรือ “เพื่อบริหารความเสี่ยงพอร์ตลงทุนของตน” เนื่องจากเป้าหมายและระยะเวลาลงทุนที่ต่างกัน จะนำไปสู่วิธีการลงทุนและกลยุทธ์การลงทุนที่แตกต่างกัน

ภาวะตลาดขยับขึ้น

ผู้ลงทุน ก. คาดว่าตลาดจะปรับตัวเพิ่มขึ้นในอนาคต จึงเก็งกำไร โดยการ...

“ซื้อ SET50 Futures”

ตัวอย่างเช่น ผู้ลงทุน ก. มีเป้าหมายในการลงทุนเพื่อเก็งกำไรในระยะสั้น แสดงว่าผู้ลงทุน ก. คาดหวังผลตอบแทนในรูปแบบต่างของราคาซื้อขายในอัตราที่สูง และสามารถยอมรับความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราผลตอบแทนได้

หากผู้ลงทุน ก. คาดว่า “ภาวะตลาดจะเป็นขาขึ้น” ดัชนี SET50 ก็น่าจะปรับตัวสูงขึ้น ผู้ลงทุน ก. ก็จะเข้าไป “ซื้อ (Long) SET50 Futures” เอาไว้ก่อน และหากดัชนี SET50 สูงขึ้นตามที่คาด ผู้ลงทุน ก. ก็จะเข้าไป “ขาย (Short) SET50 Futures” ที่เคยซื้อไว้เพื่อปิดสถานะและทำกำไรส่วนต่างได้ทันที

ในขณะที่ **ผู้ลงทุน v.** มีเป้าหมายในการลงทุนเพื่อบริหารความเสี่ยงพอร์ตหุ้นของตน ซึ่งมีหุ้นอยู่ในกลุ่มดัชนี SET50 แสดงว่า **ผู้ลงทุน v.** คาดหวังว่าผลตอบแทนจากการลงทุนในอนุพันธ์จะช่วยให้อัตราผลตอบแทนรวมของพอร์ตไม่ผันผวนไปตามภาวะตลาด โดยไม่ต้องการขายหุ้นออกจากพอร์ต

หาก **ผู้ลงทุน v.** คาดว่า “ภาวะตลาดจะเป็นขาลง” ดัชนี SET50 ก็ น่าจะปรับตัวลดลง **ผู้ลงทุน v.** ก็จะเข้าไป “ขาย (Short) SET50 Futures” เอาไว้ก่อน และหากดัชนี SET50 ลดลงตามที่คาด **ผู้ลงทุน v.** ก็จะเข้าไป “ซื้อ (Long) SET50 Futures” ที่เคยขายไว้เพื่อปิดสถานะ โดยมูลค่าหุ้นที่อยู่ในพอร์ตลงทุนของ **ผู้ลงทุน v.** อาจลดลงจนขาดทุน แต่ **ผู้ลงทุน v.** ก็สามารถนำกำไรที่ได้จากการขาย SET50 Futures ล่วงหน้า มาชดเชยผลขาดทุนของพอร์ตหุ้นได้

ผู้ลงทุน v. กลัวว่าตลาด จะปรับตัวลดลง จึงป้องกัน ความเสี่ยงโดยการ...

**“ขาย SET50 Futures”
และ “ถือพอร์ตหุ้น”
คงไว้**

ภาวะตลาดขาลง

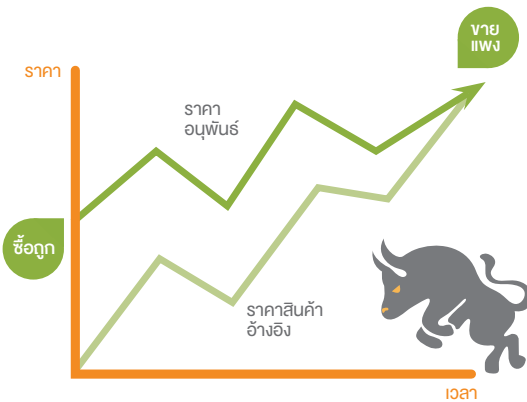
ในความเป็นจริง ย่อมมีทั้งผู้ที่คาดการณ์ถูกและผู้ที่คาดการณ์ผิด ซึ่งหากคาดการณ์ได้อย่างถูกต้อง ก็จะได้กำไร แต่หากคาดการณ์ผิด ก็อาจขาดทุนได้

กล่าวโดยสรุป ก็คือ การลงทุนในอนุพันธ์จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ลงทุนที่เข้าใจหลักการตัดสินใจลงทุนและความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นอย่างแท้จริง ดังนั้น ผู้ลงทุนจึงควรจะศึกษาและทำความเข้าใจอนุพันธ์แต่ละประเภทให้ดีขึ้นก่อนเริ่มลงทุน รวมทั้งควรพิจารณาสายป่านทางการเงินของตนเองว่ามั่นคงเพียงพอสำหรับรองรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้มากน้อยเพียงใด และอนุพันธ์จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายการลงทุนได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ได้หรือไม่

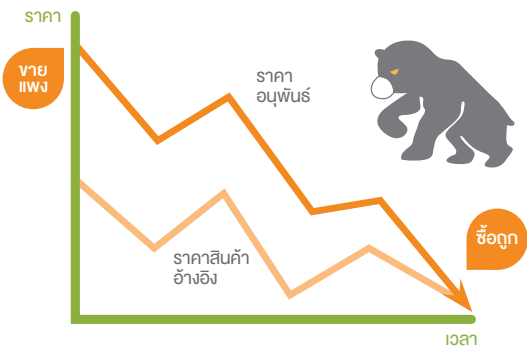
2 คาดการณ์ทิศทาง ราคาสินค้าอ้างอิง

เนื่องจากราคาสินค้าอ้างอิงเป็นตัวกำหนดราคาอนุพันธ์แต่ละประเภท ดังนั้น ผู้ลงทุนจึงจำเป็นต้องเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจการลงทุนต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าอ้างอิง เพื่อให้สามารถคาดการณ์ทิศทางราคาสินค้าอ้างอิงได้

นอกจากนี้ควรวิเคราะห์ด้วยว่าทิศทางดังกล่าวจะมีความผันผวนมากน้อยแค่ไหน? และจะเกิดขึ้นในระยะเวลาใด? เพื่อที่จะเลือกใช้กลยุทธ์ลงทุนให้เหมาะกับการคาดการณ์ของผูลงทุน

คาดว่าราคาสินค้าอ้างอิงจะ "ขึ้น" ให้ "ซื้อ" (Long) พิวเจอร์ส

คาดว่าราคาสินค้าอ้างอิงจะ "ลง" ให้ "ขาย" (Short) พิวเจอร์ส

ตัวอย่างเช่น ถ้าผู้ลงทุนคาดว่า... ในระยะสั้น ราคาหุ้นที่อยู่ในบางอุตสาหกรรม มีแนวโน้มสดใส ก็สามารถ “ซื้อก่อนขาย” (Long) Stock Futures ของหุ้นดังกล่าวไว้ก่อนที่ราคาถูก เพื่อเพิ่มน้ำหนักของหุ้นอุตสาหกรรมนั้นในพอร์ตลงทุน และขาย (Short) เพื่อปิดสถานะที่ราคาสูงในภายหลัง ซึ่งผู้ลงทุนจะสามารถทำกำไรจาก Stock Futures ได้แทนการซื้อหุ้นจริงๆ

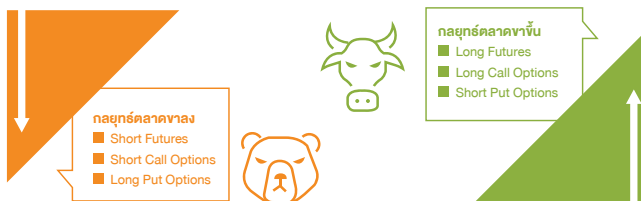
ในทางตรงข้าม หากคาดว่าราคาหุ้นในบางอุตสาหกรรมจะลดลง ก็สามารถจัดการความเสี่ยงโดย “ขายก่อนซื้อ” (Short) Stock Futures ไปก่อนที่ราคาสูง และซื้อ (Long) เพื่อปิดสถานะที่ราคาถูกในภายหลัง โดยยังคงเก็บหุ้นไว้ในพอร์ตเพื่อโอกาสรับเงินปันผล

3 เลือกกลยุทธ์ลงทุนที่เหมาะสม

หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลทางเศรษฐกิจต่างๆ จนสามารถคาดการณ์ทิศทางราคาสินค้าอ้างอิงได้แล้ว ขั้นตอนต่อมาก็คือ “การเลือกกลยุทธ์ลงทุนที่เหมาะสมกับการคาดการณ์” ซึ่งจะช่วยให้ผู้ลงทุนทำกำไรหรือป้องกันความเสี่ยงของพอร์ตการลงทุนได้

โดย “กลยุทธ์การทำกำไรจากทิศทางของราคา” (Direction Trading Strategy) เหมาะสำหรับเวลาที่ผู้ลงทุนมีมุมมองที่ชัดเจนว่า... ราคาสินค้าอ้างอิงจะปรับตัวเพิ่มขึ้นหรือลดลง ซึ่งผู้ลงทุนอาจ “ซื้อก่อนขาย” หรือ “ขายก่อนซื้อ” อนุพันธ์ เพื่อทำกำไรแทนการซื้อขายสินค้าอ้างอิงนั้นจริงๆ

ส่วน “กลยุทธ์การป้องกันความเสี่ยง” (Hedging Strategy) เหมาะสำหรับใช้บริหารความเสี่ยงเพื่อให้พอร์ตลงทุนได้รับผลกระทบน้อยที่สุด โดยรักษาอัตราผลตอบแทนของพอร์ตไม่ให้ผันผวนไปตามภาวะตลาด และไม่ต้องขายหลักทรัพย์ที่ถือครองไว้ออกจากพอร์ต

กลยุทธ์ตลาดขาขึ้น

เป็นภาวะที่ผู้ลงทุนคาดการณ์ว่าตลาดอยู่ในภาวะขาขึ้นและสินค้าอ้างอิงจะมีราคา**เพิ่มขึ้น** ซึ่งผู้ลงทุนสามารถ...

■ **ซื้อฟิวเจอร์ส (Long Futures)** แทนการซื้อสินค้าอ้างอิงเพื่อทำกำไร หรือสามารถซื้อฟิวเจอร์สเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่ราคาของสินค้าอ้างอิงจะเพิ่มขึ้นได้ โดยไม่ต้องซื้อสินค้าอ้างอิงมาถือครองจริงๆ (ราคาสินค้าอ้างอิงที่เพิ่มขึ้นจะถูกชดเชยด้วยกำไรจากการซื้อฟิวเจอร์ส)

■ **ซื้อคอลออปชัน (Long Call Options)** เมื่อคาดว่าราคาสินค้าอ้างอิงจะขึ้น และมีความผันผวนมากๆ เนื่องจากการซื้อคอลออปชันจะทำให้ผู้ลงทุนได้กำไรไม่จำกัด แต่หากตลาดไม่เป็นไปตามที่คาด ผู้ลงทุนจะสามารถจำกัดผลขาดทุนให้หยุดแค่ค่าพรีเมียมที่จ่ายไป หรืออาจน้อยกว่านั้นได้ หากปิดสถานะก่อนออปชันหมดอายุ

■ **ขายพุดออปชัน (Short Put Options)** เมื่อคาดว่าราคาสินค้าอ้างอิงจะขึ้น เพียงเล็กน้อยหรือทรงตัวเพื่อทำกำไรจากค่าพรีเมียม เนื่องจากในภาวะตลาดขาขึ้น ผู้ซื้อพุดออปชันจะ**“ไม่ใช่สิริ”** แต่มีข้อควรระวัง คือ หากภาวะตลาดไม่เป็นไปตามที่คาด ผู้ลงทุนอาจขาดทุนเป็นจำนวนมาก จนต้องยอมตัดขาดทุน (Cut Loss) โดยการซื้อพุดออปชัน Series เดิมเพื่อปิดสถานะ

คาดการณ์ว่า ราคาสินค้าอ้างอิงจะ ขึ้น	ซื้อฟิวเจอร์ส (Long Futures)	ซื้อคอลออปชัน (Long Call Options)	ขายพุดออปชัน (Short Put Options)
ราคาสินค้าอ้างอิงขึ้น (คาดการณ์ถูก)	กำไร ไม่จำกัด	กำไร ไม่จำกัด	กำไรจำกัด แค่ค่าพรีเมียมที่ได้รับ
ราคาสินค้าอ้างอิงลง (คาดการณ์ผิด)	ขาดทุน ไม่จำกัด	ขาดทุนจำกัด แค่ค่าพรีเมียมที่จ่ายไป	ขาดทุน ไม่จำกัด
หลักประกัน	ต้องวาง หลักประกัน	ไม่ต้องวาง หลักประกัน	ต้องวาง หลักประกัน

กลยุทธ์ตลาดขาลง

เป็นภาวะที่ผู้ลงทุนคาดการณ์ว่าตลาดอยู่ในภาวะขาลงและสินค้าอ้างอิงจะมีราคา**ลดลง** ซึ่งผู้ลงทุนสามารถ...

■ **ขายฟิวเจอร์ส (Short Futures)** เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่ราคาของสินค้าอ้างอิงจะลดลงได้ โดยผู้ลงทุนที่ถือครองสินค้าอ้างอิงอยู่ เช่น หุ่นสามัญ กองทุนรวมหุ้น หรือทองคำแท่ง ไม่ต้องขายสินค้าอ้างอิงออกไปจริงๆ (ราคาสินค้าอ้างอิงที่ลดลงจะถูกชดเชยด้วยกำไรจากการขายฟิวเจอร์ส)

■ **ซื้อพุดออปชัน (Long Put Options)** เมื่อคาดว่าราคาสินค้าอ้างอิงจะลงและมีความผันผวนมากๆ เนื่องจากผู้ลงทุนจะได้กำไรไม่จำกัด แต่หากตลาดไม่เป็นไปตามที่คาด ผู้ลงทุนจะสามารถจำกัดผลขาดทุนให้หยุดแค่ค่าพรีเมียมที่จ่ายไป หรืออาจน้อยกว่านั้นได้ หากปิดสถานะก่อนออพชันหมดอายุ

■ **ขายคอลออปชัน (Short Call Options)** เมื่อคาดว่าราคาสินค้าอ้างอิงจะลงเพียงเล็กน้อยหรือทรงตัว เพื่อทำกำไรจากค่าพรีเมียม เนื่องจากในภาวะตลาดขาลง ผู้ซื้อคอลออปชันจะ **“ไม่ใช้สิทธิ”** แต่หากภาวะตลาดไม่เป็นไปตามที่คาด ผู้ลงทุนอาจขาดทุนเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจต้องยอมตัดขาดทุน (Cut Loss) โดยการซื้อคอลออปชัน Series เดิมเพื่อปิดสถานะ

คาดการณ์ว่า ราคาสินค้าอ้างอิงจะ ลง	ขายฟิวเจอร์ส (Short Futures)	ซื้อพุดออปชัน (Long Put Options)	ขายคอลออปชัน (Short Call Options)
ราคาสินค้าอ้างอิง ลง (คาดการณ์ถูก)	กำไร ไม่จำกัด	กำไร ไม่จำกัด	กำไรจำกัด แค่ค่าพรีเมียมที่ได้รับ
ราคาสินค้าอ้างอิง ขึ้น (คาดการณ์ผิด)	ขาดทุน ไม่จำกัด	ขาดทุนจำกัด แค่ค่าพรีเมียมที่จ่ายไป	ขาดทุน ไม่จำกัด
หลักประกัน	ต้องวาง หลักประกัน	ไม่ต้องวาง หลักประกัน	ต้องวาง หลักประกัน

หมายเหตุ : ในการใช้อนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยงของพอร์ตการลงทุนนั้น ผู้ลงทุนต้องศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการหาจำนวนสัญญาที่เหมาะสมที่ต้องใช้เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้วย

คุณทราบหรือไม่ว่า... ออปชันสามารถแบ่งตามมูลค่าที่แท้จริงได้เป็น 3 สถานะ คือ

- 1. In-the-Money (ITM) :** สถานะที่ได้ประโยชน์ กล่าวคือ เป็นออปชันที่ผู้ลงทุนใช้สิทธิแล้วได้เงินเข้ากระเป๋า
- 2. At-the-Money (ATM) :** สถานะที่ไม่ได้และไม่เสียประโยชน์ กล่าวคือ เป็นออปชันที่ใช้สิทธิแล้วเสมอกัน ไม่กำไร ไม่ขาดทุน
- 3. Out-of-the-Money (OTM) :** สถานะที่เสียประโยชน์ กล่าวคือ เป็นออปชันที่ใช้สิทธิแล้วเงินออกจากกระเป๋า

การตัดสินใจใช้สิทธิของออปชัน

ออปชันที่ซื้อขายใน TFEX เป็นลักษณะ European Style คือ ผู้ที่สามารถใช้สิทธิได้ครั้งเดียว **ในวันหมดอายุ** หากต้องการรับรู้กำไรก่อนครบกำหนด จะต้องใช้วิธีปิดหรือล้างสถานะ (Offset Position) ด้วยการ “ซื้อ” หรือ “ขาย” ออปชัน Series เดิม (ประเภทเดียวกัน เดือนหมดอายุเดียวกัน และราคาใช้สิทธิเดียวกัน) ในทิศทางตรงกันข้าม

ในการตัดสินใจว่าจะใช้สิทธิหรือไม่นั้น จะมีเกณฑ์ในการตัดสินใจ ดังนี้

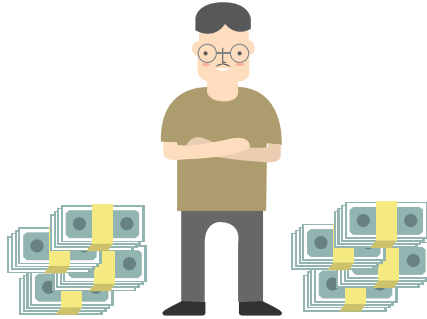
สถานะ	คอลอปชัน (Call Options)	พวทอปชัน (Put Options)
ราคาสินค้าอ้างอิง <u>สูงกว่า</u> ราคาใช้สิทธิ	In-the-Money ใช้สิทธิ เพราะซื้อได้ถูกกว่า ของจริงในตลาด	Out-of-the-Money ไม่ใช้สิทธิ เพราะขายในตลาดเอง ได้ราคาดีกว่า
ราคาสินค้าอ้างอิง <u>เท่ากับ</u> ราคาใช้สิทธิ	At-the-Money ไม่ใช้สิทธิ	At-the-Money ไม่ใช้สิทธิ
ราคาสินค้าอ้างอิง <u>ต่ำกว่า</u> ราคาใช้สิทธิ	Out-of-the-Money ไม่ใช้สิทธิ เพราะของจริง ในตลาดถูกกว่า	In-the-Money ใช้สิทธิ เพราะขายได้ราคาดี กว่าของจริงในตลาด

ดังนั้น โดยทั่วไปผู้ลงทุนจะใช้สิทธิ ก็ต่อเมื่อออพชัน นั้นเป็น “ITM” เท่านั้น ซึ่งในทางปฏิบัติ ระบบจะใช้สิทธิ ให้โดยอัตโนมัติ (Auto-Exercise) หากผู้ลงทุนใช้สิทธิ แล้วได้ประโยชน์

4 ตัดสินใจซื้อขาย

ขั้นตอนต่อมา คือ “การตัดสินใจซื้อขาย” โดยผู้ลงทุนต้อง “เปิดบัญชี” เพื่อส่งคำสั่งซื้อขายผ่านโบรกเกอร์อนุพันธ์ จากนั้นจึงเริ่มซื้อขายตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนการซื้อขายฟิวเจอร์สและออปชัน

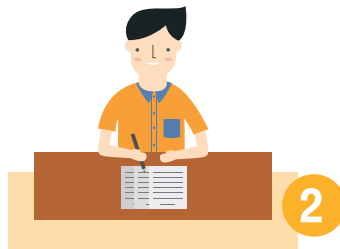
ฟิวเจอร์ส ผู้ซื้อและผู้ขาย	ออปชัน	
	ผู้ซื้อ	ผู้ขาย
1. เปิดบัญชีซื้อขายอนุพันธ์	1. เปิดบัญชีซื้อขายอนุพันธ์	1. เปิดบัญชีซื้อขายอนุพันธ์
2. วางเงินประกัน	2. ส่งคำสั่งซื้อ	2. วางเงินประกัน
3. ส่งคำสั่งซื้อขาย	3. จ่ายค่าพรีเมียม	3. ส่งคำสั่งขาย
4. สรุปกำไรขาดทุนทุกวัน	4. ปิดสถานะ	4. สรุปกำไรขาดทุนทุกวัน
5. ปิดสถานะ		5. ปิดสถานะ

เปิดบัญชีซื้อขายอนุพันธ์

ผู้ลงทุนสามารถติดต่อขอเปิดบัญชีซื้อขายอนุพันธ์ได้กับโบรกเกอร์อนุพันธ์ที่ได้รับอนุญาต โดยสามารถตรวจสอบรายชื่อของโบรกเกอร์ได้จาก www.tfex.co.th แต่หากผู้ลงทุนท่านใดมีบัญชีซื้อขายอนุพันธ์อยู่แล้ว ก็สามารถเปิดบัญชีดังกล่าวในการซื้อขายอนุพันธ์ได้ทุกประเภท ขึ้นอยู่กับการให้บริการของแต่ละโบรกเกอร์

ติดต่อกับโบรกเกอร์อนุพันธ์ เพื่อขอเปิดบัญชีซื้อขายอนุพันธ์ผ่านผู้แนะนำการลงทุนหรือผ่านอินเทอร์เน็ต (บนเว็บไซต์ของโบรกเกอร์)

กรอกใบคำขอเปิดบัญชี พร้อมหลักฐานที่ใช้ในการเปิดบัญชี ส่งให้โบรกเกอร์อนุพันธ์ และรอผลการพิจารณาประมาณ 1-2 สัปดาห์

เมื่อได้รับอนุมัติเปิดบัญชีแล้ว คุณจะได้รับเลขที่บัญชี และ/หรือ รหัสซื้อขาย (Pin Number) จากโบรกเกอร์อนุพันธ์ ซึ่งต้องเก็บไว้เป็นความลับ

เพียงเท่านี้ คุณก็สามารถส่งคำสั่งซื้อขายอนุพันธ์ผ่านผู้แนะนำการลงทุนหรือผ่านทางอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าคุณจะไปอยู่ที่ไหนก็ตาม

เอกสารประกอบการเปิดบัญชี

- ▲ สำเนาบัตรประชาชน / บัตรข้าราชการ / หนังสือเดินทาง
- ▲ สำเนาทะเบียนบ้าน
- ▲ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ (กรณีมอบอำนาจ) และของบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- ▲ สำเนาสมุดคู่ฝากบัญชีออมทรัพย์ย้อนหลัง 6 เดือน
- ▲ หนังสือยินยอมให้หักบัญชีเงินฝากธนาคาร (ATS) พร้อมแนบสำเนาหน้าแรกของสมุดคู่ฝาก
- ▲ สำเนาใบรับรองผ่านการอบรมความรู้ด้านอนุพันธ์ (ถ้ามี)
- ▲ ค่าอากรแสตมป์ 30 บาท

วางเงินประกัน

ก่อนที่จะซื้อขายอนุพันธ์ ผู้ลงทุนควรรู้จัก “หลักประกัน” 2 ประเภทหลักๆ ได้แก่

หลักประกันขั้นต้น (Initial Margin: IM) คือ หลักประกันที่ผู้ลงทุนต้องวางไว้กับโบรกเกอร์ก่อน ถึงจะมีสิทธิซื้อขายอนุพันธ์ได้

หลักประกันรักษาสภาพ (Maintenance Margin: MM) คือ ระดับหลักประกันขั้นต่ำในบัญชี ซึ่งผู้ลงทุนจะต้องรักษาระดับยอดเงินคงเหลือเอาไว้ หากยอดเงินคงเหลือในบัญชีหลักประกันลดลงต่ำกว่าระดับนี้ โบรกเกอร์จะเรียกให้ผู้ลงทุน “วางหลักประกันเพิ่ม” (Margin Call)

กรณีซื้อ/ขายฟิวเจอร์ส :

ในการซื้อหรือขายฟิวเจอร์ส ผู้ลงทุนไม่ต้องจ่ายเงินเต็มจำนวนตั้งแต่แรก แต่จะต้องวาง “หลักประกันขั้นต้น” ตามระดับที่โบรกเกอร์กำหนด ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะมีมูลค่าไม่เกิน 10 – 15% ของมูลค่าสัญญา

กรณีซื้อออปชัน :

ผู้ซื้อไม่จำเป็นต้องวางหลักประกันขั้นต้นก่อน เพราะสามารถจำกัดผลขาดทุนได้จากการจ่าย “ค่าพรีเมียม” (Premium) เป็นค่าซื้อออปชันตั้งแต่ตอนแรก จึงไม่มีความเสี่ยงว่าจะบิดพลิ้วสัญญา

กรณีขายออปชัน :

ผู้ขายจะต้องวาง “หลักประกันขั้นต้น” ก่อน เพราะหากผู้ซื้อออปชันขอใช้สิทธิ ผู้ขายจะต้องปฏิบัติตามสัญญาโดยยอมให้ผู้ซื้อใช้สิทธิ ซึ่งปกติแล้วผู้ขายจะขาดทุน จึงมีแนวโน้มที่จะบิดพลิ้วสัญญามากกว่าผู้ซื้อ

ทั้งนี้ โบรกเกอร์อนุพันธ์จะคำนวณ “หลักประกันขั้นต้น” และ “หลักประกันรักษาสภาพ” ใหม่ทุกวัน ตามความเสี่ยงของผู้ลงทุนที่เปลี่ยนแปลงไปจากระดับราคาออปชันและราคาสินค้าอ้างอิงที่เปลี่ยนแปลง

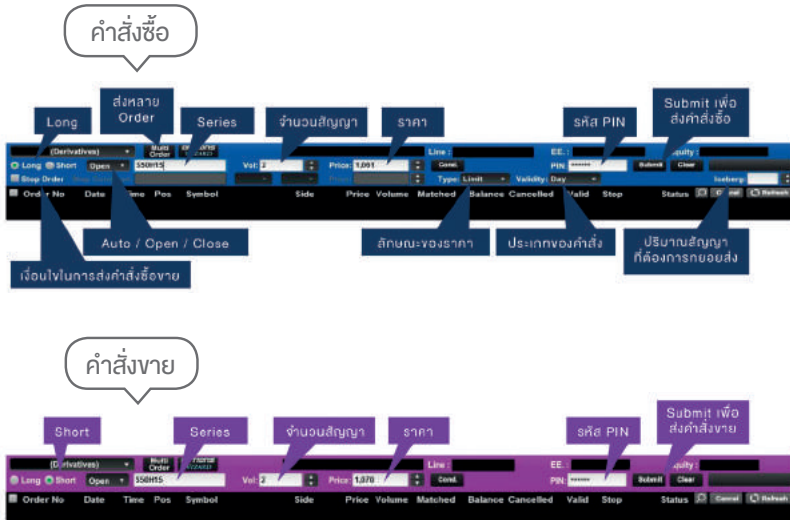
ส่งคำสั่งซื้อขาย

ก่อนส่งคำสั่งซื้อหรือขายทุกครั้ง ผู้ลงทุนต้องทราบความต้องการของตนเอง เช่น...

- ▲ ต้องการ “ซื้อ” หรือ “ขาย” อนุพันธ์ “ประเภทใด”
- ▲ ต้องการซื้อหรือขายสัญญาที่สิ้นสุดอายุ “เดือนไหน”
- ▲ ต้องการซื้อหรือขายที่ “ราคา” เท่าใด
- ▲ ต้องการซื้อหรือขาย “จำนวน” ที่สัญญา

ตัวอย่างหน้าจอการค้าคำสั่งซื้อขายอนุพันธ์

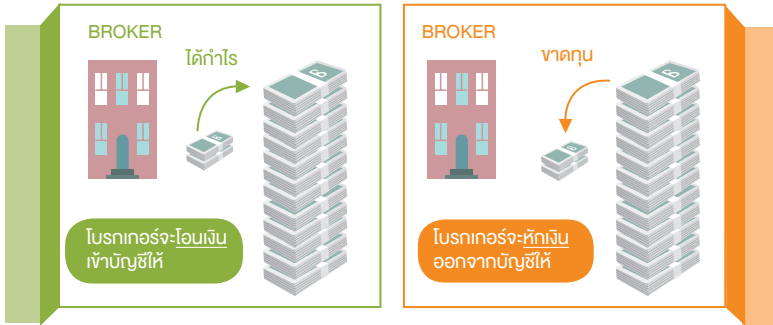

เมื่อส่งคำสั่งซื้อขายผ่านระบบซื้อขายของ TFEX แล้ว ระบบจะทำการจับคู่คำสั่งซื้อขายและจะยืนยันรายการซื้อขายให้โบรกเกอร์ทราบ เพื่อให้โบรกเกอร์แจ้งแก่ลูกค้าของตน

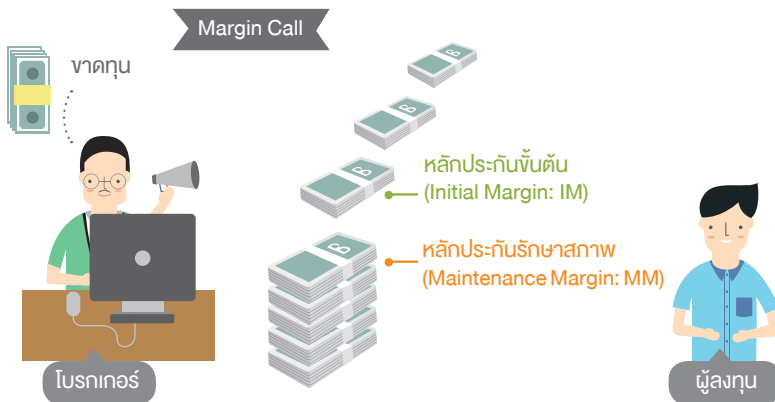
สรุปกำไรขาดทุนทุกวัน

หลังจากที่ซื้อหรือขายไปแล้ว โบรกเกอร์จะคำนวณเงินกำไรขาดทุนทุกวันทำการ (Mark to Market) จนกว่าผู้ลงทุนจะปิดสถานะลง โดยคำนวณจาก “ราคาที่ใช้ชำระราคาประจำวัน” (Daily Settlement Price)

หากในวันนั้นๆ ผู้ลงทุนได้กำไร โบรกเกอร์ก็จะโอนเงินส่วนของกำไรเข้าไปรวมกับเงินหลักประกันที่ผู้ลงทุนวางไว้ แต่หากขาดทุน โบรกเกอร์ก็จะโอนเงินออกจากบัญชีเงินหลักประกันของผู้ลงทุน

การคิดกำไรขาดทุนทุกสิ้นวันทำการจะทำให้เงินหลักประกันที่ผู้ลงทุนวางไว้เพิ่มขึ้นหรือลดลงทุกวัน และหากเงินหลักประกันนี้ ลดลงจนต่ำกว่าระดับ “หลักประกันรักษาสภาพ” โบรกเกอร์ก็จะ “เรียกเก็บเงินประกันเพิ่มขึ้น” (Margin Call) ให้เท่ากับเงินประกันขั้นต่ำอีกครั้งหนึ่ง หากผู้ลงทุนไม่สามารถวางเงินหลักประกันได้ทันตามเวลาที่โบรกเกอร์กำหนด โบรกเกอร์จะปิดสถานะของสัญญาของผู้ลงทุนลง

ตัวอย่างการคำนวณกำไรขาดทุน
และการวางหลักประกันเพิ่มของ SET50 Futures

สมมติให้ SET50 Futures มี IM = 20,000 บาท และ MM = 14,000 บาท

รายการที่เกิดขึ้น	ราคาที่ใช้ชำระราคา	กำไร / ขาดทุน	วางเงินเพิ่ม	ยอดเงินในบัญชี
ซื้อฟิวเจอร์สที่ 920 จุด				20,000
ปรับปรุงกำไรขาดทุน	922.00	$(922 - 920) \times 200$ = +400		20,400
ปรับปรุงกำไรขาดทุน	909.00	$(909 - 922) \times 200$ = -2,600		17,800
ปรับปรุงกำไรขาดทุน	889.00	$(889 - 909) \times 200$ = -4,000		13,800
วางเงินประกันเพิ่ม			6,200	20,000

หมายเหตุ : SET50 Futures 1 จุด = 200 บาท

ในทางปฏิบัติโบรกเกอร์อนุพันธ์จะแนะนำให้ผู้ลงทุนเติมเงินก่อนที่เงินหลักประกันจะลดลงไปจนถึงระดับ “หลักประกันรักษาสภาพ” เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงที่ผู้ลงทุนจะถูกบังคับปิดสถานะ (Force Close) หากไม่สามารถวางเงินหลักประกันได้ทัน

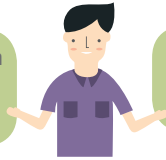
ปิดสถานะ

เมื่อซื้อขายไปแล้ว ผู้ลงทุนสามารถปิดสถานะของสัญญาก่อน โดยไม่ต้องรอจนสัญญาหมดอายุ เพื่อรับรู้กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นทันที หรืออาจจะถือสัญญาตังก้าวไปจนกระทั่งสัญญาหมดอายุลงก็ได้

5 หมั่นเช็คสถานะ และปิดสถานะการลงทุน

ปิดสถานะของสัญญา ก่อนสัญญาครบกำหนดอายุ

ถือสัญญาไปจนครบกำหนดอายุ

เนื่องจากฟิวเจอร์สและออปชันเป็นสัญญาที่มีอายุจำกัด ผู้ลงทุนจึงควร**ตรวจสอบสถานะของตนอยู่ตลอดเวลา**ว่า... มีกำไรหรือขาดทุนจากการลงทุนเท่าไรบ้าง เพื่อตัดสินใจว่าจะถือสัญญานี้ต่อไปหรือไม่ เช่น อาจตรวจสอบดูว่าตอนนี้ได้กำไรพอแล้วหรือยัง หรือถ้าถือต่อไปจะขาดทุนมากขึ้นหรือไม่

โดยผู้ลงทุนมีทางเลือกที่จะปิดสถานะของตนเองได้ 2 ทาง คือ “**ปิดสถานะของสัญญาก่อนสัญญาครบกำหนดอายุ**” หรือ “**ถือสัญญาไปจนครบกำหนดอายุ**”

กรณีปิดสถานะของสัญญาก่อนสัญญาครบกำหนดอายุ

หากได้กำไรตามที่พอใจแล้ว หรือมีผลขาดทุนจนไม่สามารถยอมรับได้และไม่สามารถวางเงินประกันเพิ่มเติมได้แล้ว ผู้ลงทุนสามารถเลือกที่จะ**ปิดสถานะหรืออ้างสถานะ (Offset Position)** ของตนเองได้ก่อนที่สัญญาหมดอายุ ด้วยการซื้อหรือขายสัญญาเดิมในทิศทางตรงกันข้าม

ผู้ลงทุนซื้อสัญญา

ปิดสถานะโดยขายสัญญา

ผู้ลงทุนขายสัญญา

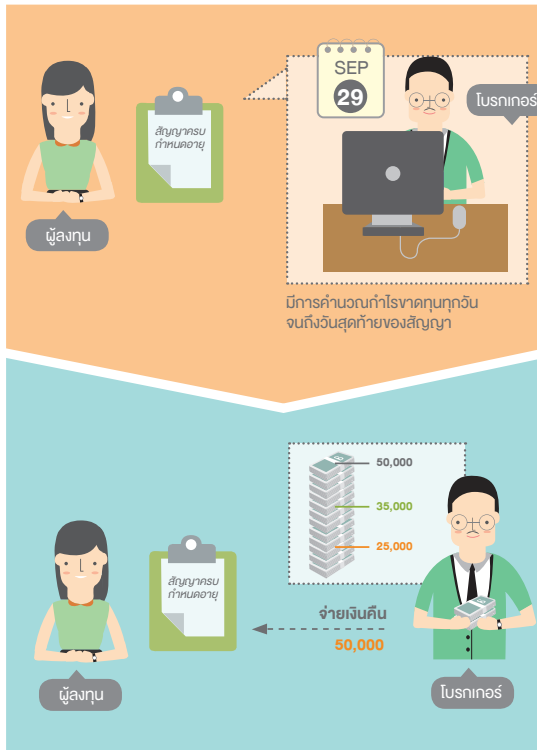

ปิดสถานะโดยซื้อสัญญา

โดยในกรณีของ “ฟิวเจอร์ส” การปิดสถานะจะต้องเป็นสัญญาเดียวกัน คือ ครบกำหนดส่งมอบเดือนเดียวกัน ส่วนกรณีของ “ออปชัน” จะต้องเป็นประเภทเดียวกัน เดือนเดียวกัน และมีราคาใช้สิทธิราคาเดียวกัน

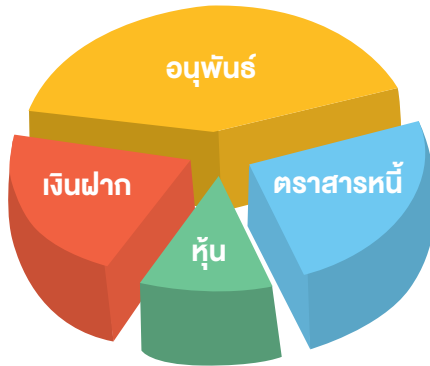
กรณีถือสัญญาไปจนครบกำหนดอายุ

ราคาที่ใช้คำนวณกำไรขาดทุน คือ “ราคาที่ใช้ชำระราคาในวันซื้อขายวันสุดท้าย” (Final Settlement Price) ซึ่งจะแตกต่างกันออกไปตามประเภทของสินค้าอ้างอิง (ดูรายละเอียดในตาราง Contract Specification) โดยโบรกเกอร์จะจ่ายเงินคืนให้ผู้ลงทุนตามยอดเงินหลักประกันที่คงเหลือในบัญชีแก่ผู้ลงทุน

6 ประเมินผลการลงทุน และปรับสถานะ-พอร์ตลงทุน

การหมั่นติดตามวัดผลการลงทุนของตนเองก็เปรียบเสมือน การส่องกระจกที่จะสะท้อนรูปแบบการลงทุนที่ผ่านมา โดยหากพบว่า... ผลการลงทุนแตกต่างไปจากเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในวันแรก ไม่ว่าจะได้กำไรหรือขาดทุน ก็ถือเป็นประสบการณ์ที่จะใช้ **กำหนดเป้าหมาย** ในการลงทุนครั้งต่อไป รวมทั้งเป็นปัจจัยในการพิจารณา **เปลี่ยนกลยุทธ์การลงทุน** หรือ **ปรับสถานะ-พอร์ตลงทุน** ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ดียิ่งขึ้น

ซื้อขายอย่างมั่นใจ ต้องเข้าใจกลไกตลาด

รู้จักตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (TFEX)

บริษัท ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) หรือ “TFEX” จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2547 เพื่อเป็นศูนย์กลางการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าหรืออนุพันธ์ทางการเงินในประเทศไทย โดยมีบริษัท สำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด หรือ “TCH” เป็นศูนย์กลางในการชำระราคา

ปัจจุบัน TFEX
มีสินค้าที่หลากหลาย
ทั้งอนุพันธ์ที่อ้างอิง
กับสินค้าทางการเงิน
ได้แก่...

และอนุพันธ์ที่อ้างอิง
กับสินค้าโภคภัณฑ์
ได้แก่...

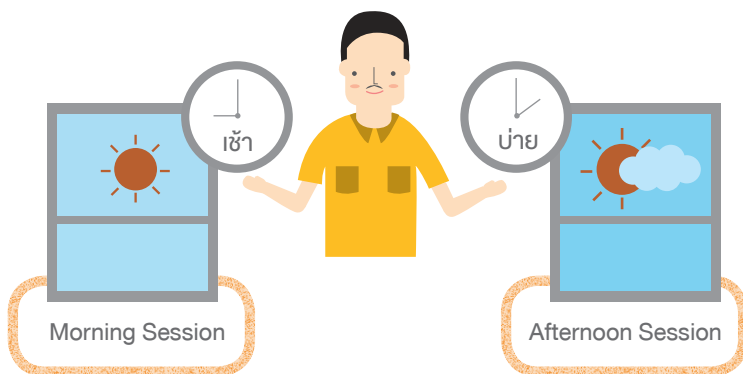

TFEX มีความมุ่งมั่นที่จะนำเสนอสินค้าที่หลากหลายและครอบคลุมสินทรัพย์เพื่อการลงทุนประเภทต่างๆ ในตลาดทุนไทย เพื่อให้ผู้ลงทุนมีเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงและบริหารเงินลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

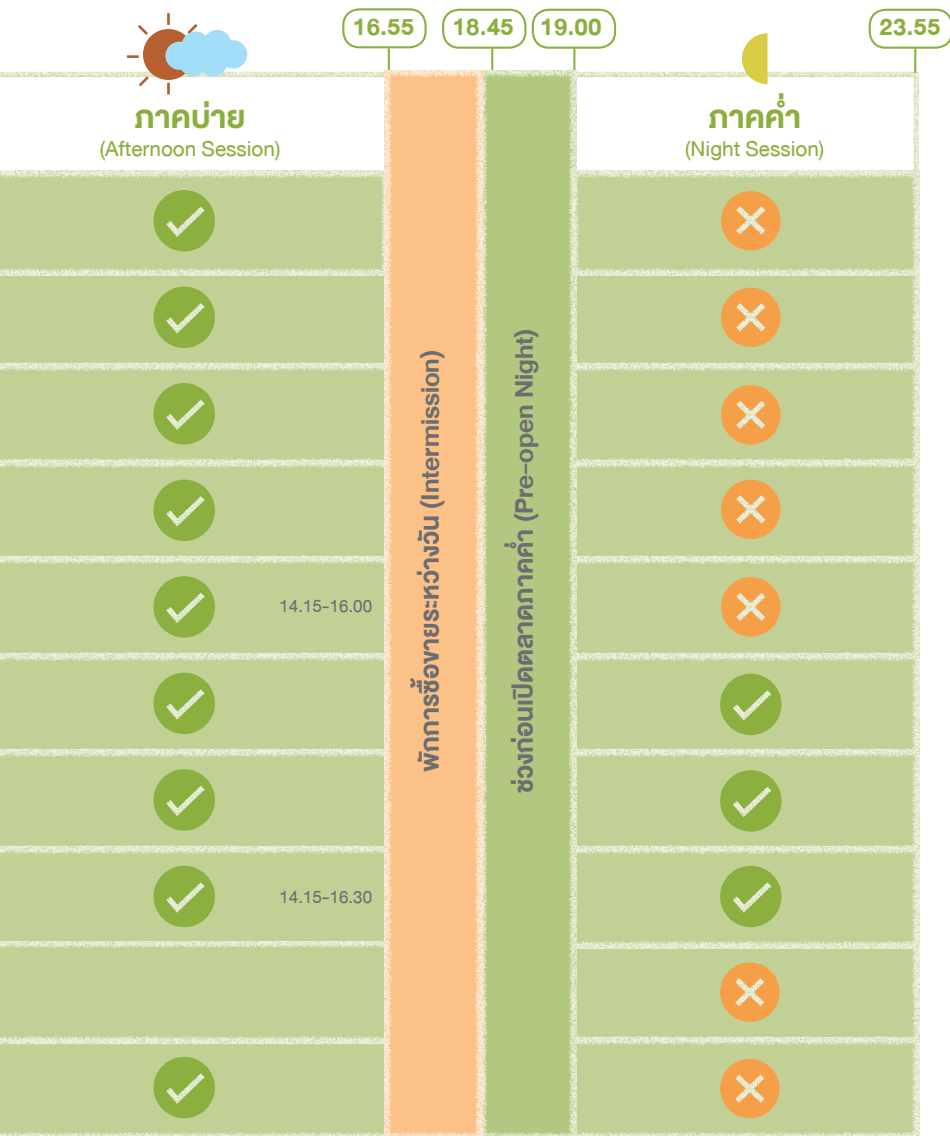
วันและเวลาทำการซื้อขาย

ผู้ลงทุนสามารถส่งคำสั่งซื้อขายฟิวเจอร์สและออปชันผ่านโบรกเกอร์อนุพันธ์ได้ทุกวันทำการของ TFEX คือ **วันจันทร์ถึงวันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดทำการของธนาคารพาณิชย์)** วันละ 2 ช่วง คือ ช่วงเช้า (Morning Session) และช่วงบ่าย (Afternoon Session)

สำหรับช่วงกลางคืน (Night Session) จะเปิดให้มีการซื้อขายเฉพาะ Gold Futures, TFEX Gold Online Futures และ Gold-D เท่านั้น

หมายเหตุ : ช่วงก่อนเปิดตลาด ผู้ลงทุนสามารถส่งคำสั่งซื้อขายไปรอต่อคิวได้ แต่ยังไม่มีการจับคู่จริง และสามารถยกเลิกคำสั่งที่ยังไม่ได้ถูกจับคู่ได้

คำสั่งซื้อขายที่ควรรู้

ก่อนส่งคำสั่งซื้อขาย ผู้ลงทุนควรรู้จักประเภทของคำสั่งต่างๆ และรู้จักเงื่อนไขของคำสั่งนั้นเสียก่อน

ประเภทของคำสั่ง	ความหมาย
Limit Order	การเสนอซื้อขายที่กำหนดให้มีการจับคู่คำสั่ง ณ ราคาที่กำหนดไว้ (หรือดีกว่า) เช่น ซื้อในราคาที่ไมสูงกว่าที่กำหนด หรือ ขายในราคาที่ไมต่ำกว่าที่กำหนด
Market Order (MP-MKT)	การเสนอซื้อขายที่กำหนดให้มีการจับคู่คำสั่งทันที ณ ราคาคือดีที่สุด ณ ขณะนั้น (จับคู่ได้มากกว่า 1 ระดับราคา) หากจับคู่ไม่หมดจำนวนที่เหลือระบบจะตั้งเป็น Limit Order ณ ราคา Last Traded Price
Special Market Order (MP)	การเสนอซื้อขายที่กำหนดให้มีการจับคู่คำสั่งทันที ณ ราคาคือดีที่สุด ณ ขณะนั้น (จับคู่ได้มากกว่า 1 ระดับราคา) หากจับคู่ไม่หมด จำนวนที่เหลือระบบจะตั้งเป็น Limit Order ณ ราคาคือดีกว่า Last Traded Price 1 ช่วงราคา (Tick)
Market to Limit Order (MP-MTL)	การเสนอซื้อขายที่กำหนดให้มีการจับคู่คำสั่งทันที ณ ราคาคือดีที่สุด ณ ขณะนั้น (จับคู่ระดับราคาเดียว) หากจับคู่ไม่หมดจำนวนที่เหลือ ระบบจะตั้งเป็น Limit Order ที่ราคาเท่ากับ Last Traded Price
Iceberg Order	การเสนอซื้อขายที่ระบุราคาซื้อขาย โดยแบ่งการซื้อขายออกเป็นจำนวนย่อยๆ และทยอยนำส่งเข้าสู่ระบบการซื้อขายโดยอัตโนมัติ ซึ่งการเสนอซื้อขายในแต่ละครั้งต้องมีจำนวนอย่างน้อย 10 สัญญาต่อารซื้อขาย
Stop Limit Order	การเสนอซื้อขายที่กำหนดให้มีการส่งคำสั่งแบบ Limit Order เข้าไปในระบบซื้อขายทันทีที่ราคาตลาดล่าสุด (Last Price) หรือราคาเสนอซื้อที่ดีที่สุด (Best Bid) หรือราคาเสนอขายที่ดีที่สุด (Best Ask) ยกขึ้นหรือลงแต่ละจุดที่กำหนด
Stop Special Market Order (MP)	การเสนอซื้อขายที่กำหนดให้มีการส่งคำสั่งแบบ Special Market Order (MP) เข้าไปในระบบซื้อขายทันทีที่ราคาตลาดล่าสุด (Last Price) หรือราคาเสนอซื้อที่ดีที่สุด (Best Bid) หรือราคาเสนอขายที่ดีที่สุด (Best Ask) ยกขึ้นหรือลงแต่ละจุดที่กำหนด
Stop Market to Limit Order (MP-MTL)	การเสนอซื้อขายที่กำหนดให้มีการส่งคำสั่งแบบ Market to Limit Order (MP-MTL) เข้าไปในระบบซื้อขายทันทีที่ราคาตลาดล่าสุด (Last Price) หรือราคาเสนอซื้อที่ดีที่สุด (Best Price) หรือราคาเสนอขายที่ดีที่สุด (Best Ask) ยกขึ้นหรือลงแต่ละจุดที่กำหนด

เงื่อนไขของคำสั่ง	ความหมาย
Stop Iceberg Order	การเสนอซื้อขายที่กำหนดให้มีการส่งคำสั่งแบบ Iceberg Order เข้าไปในระบบซื้อขายทันทีที่ราคาตลาดล่าสุด (Last Price) หรือราคาเสนอซื้อที่ดีที่สุด (Best Price) หรือราคาเสนอขายที่ดีที่สุด (Best Ask) ยับขึ้นหรือลงแตะจุดที่กำหนด
Good Till (Day)	คำสั่งซื้อขายจะ Expire วันต่อวัน
IOC (Immediate or Cancel)	<ul style="list-style-type: none"> คำสั่งซื้อขายจะถูกจับคู่ทันทีตามจำนวนที่สามารถจับคู่ได้ ส่วนที่เหลือจะถูก Cancel ทั้งหมด
Fox (Fill or Kill)	คำสั่งซื้อขายจะต้องถูกจับคู่ทั้งหมด หรือ ถูก Reject ทั้งหมด
Good Till Next Automatch (Auto-M)	<ul style="list-style-type: none"> เป็นการส่งคำสั่งซื้อขายในช่วง Pre-Open เท่านั้น เมื่อตลาด Open จะมีลักษณะเช่นเดียวกับ IOC คือ จับคู่ที่ราคาเปิดโดยส่วนที่เหลือจะถูก Cancel ทั้งหมด
Good Till Date (Date)	<ul style="list-style-type: none"> คำสั่งซื้อขายจะ Expire หลังจบ Afternoon Session ของวันที่กำหนด ระบุวันที่ต้องการให้ Order expire โดยต้องเป็นวันในอนาคต และไม่เกิน Last Trading Date ของ Series นั้นๆ
Good Till Cancel (Cancel)	คำสั่งซื้อขายจะ Expire หลังจาก Series นั้นๆ หมดอายุแล้ว
Good Till Next Auction (Auction)	คำสั่งซื้อขายจะ Expire ทันทีที่เข้าสู่ช่วง Pre-Open ถัดไป
Good Till Time (Time)	<ul style="list-style-type: none"> คำสั่งซื้อขายจะ Expire ทันทีที่ถึงวันและเวลาที่กำหนด ระบุวันและเวลาที่ต้องการให้ Order Expire โดยต้องเป็นวันและเวลาในอนาคต และไม่เกิน Last Trading Date ของ Series นั้นๆ
Good Till Session (Session)	<ul style="list-style-type: none"> คำสั่งซื้อขายจะ Expire วันต่อวัน คำสั่งซื้อขายจะ Expire ทันทีที่ถึง Session ที่กำหนด ระบุ Session เฉพาะที่เหลืออยู่ใน Trade Date นั้นๆ เท่านั้น ไม่สามารถระบุ Session ย้อนหลังหรือข้ามวันได้

หากผู้ลงทุนอยากทราบว่าโบรกเกอร์อนุพันธ์ของตนมีบริการส่งคำสั่งรูปแบบเหล่านี้ครบถ้วนหรือไม่ หรือมีคำสั่งอื่นๆ ที่มีลูกเล่นหลากหลายเพิ่มเติมอีกหรือไม่ ก็สามารถติดต่อกับโบรกเกอร์อนุพันธ์เพื่อขอข้อมูลได้โดยตรงเพราะหากผู้ลงทุนเข้าใจประเภทของคำสั่งซื้อขายต่างๆ และนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์แล้ว จะช่วยให้ผู้ลงทุนสามารถจัดการกับความต้องการซื้อหรือขายอนุพันธ์ของตนเองได้เป็นอย่างดี

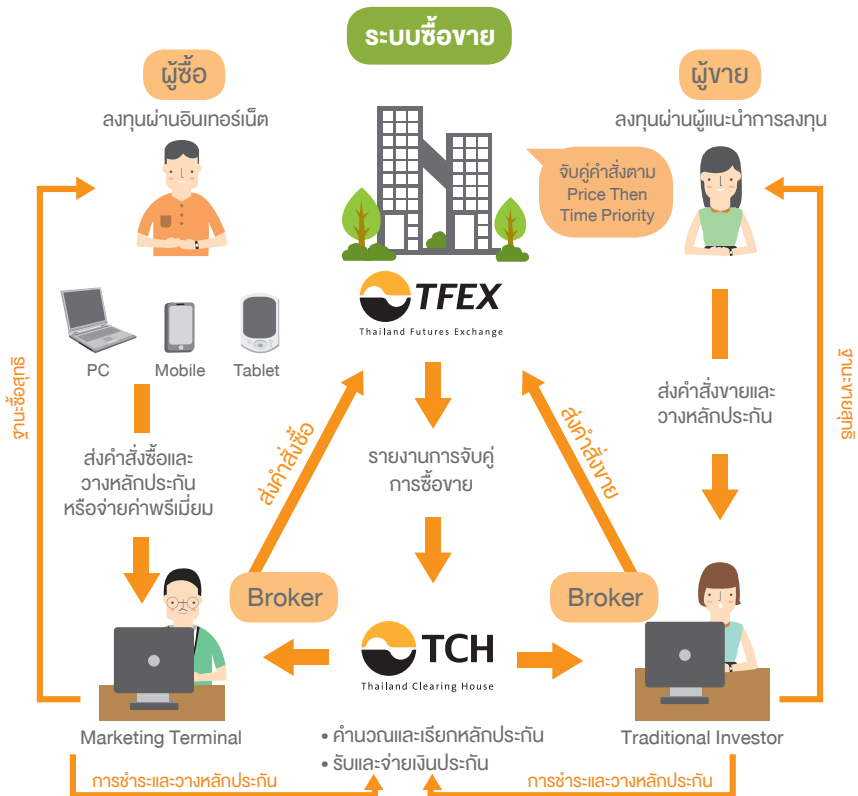
กระบวนการส่งคำสั่งซื้อขายและชำระราคา

กระบวนการจะเริ่มต้นจากการที่ผู้ลงทุนส่งคำสั่ง “ซื้อ” (Long) หรือ “ขาย” (Short) พิวเจอร์สหรือออปชัน ด้วยการโทรศัพท์ไปหาผู้แนะนำการลงทุน หรือส่งคำสั่งด้วยตัวเองผ่านอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นทางคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือแบบ Smartphone หรือ PDA โดยคำสั่งเหล่านี้จะถูกบันทึกในระบบของโบรกเกอร์ที่เป็นสมาชิกของ TFEX ก่อนที่จะส่งต่อเข้าสู่ระบบซื้อขายของ TFEX เพื่อรอการจับคู่การซื้อขาย

คำสั่งซื้อขายที่ถูกส่งเข้ามาในระบบซื้อขายของ TFEX จะถูกเรียงลำดับและจับคู่การซื้อขายให้โดยอัตโนมัติตามหลัก “ราคาและเวลาที่ดีที่สุด” (Price then Time Priority) ผู้ซื้อที่ราคาแพงที่สุดได้คิวก่อน และผู้ขายราคาต่ำสุดได้คิวก่อน หากราคาเท่ากัน ผู้ส่งคำสั่งมาก่อนได้คิวก่อน

เมื่อระบบทำการจับคู่การซื้อขายที่มีราคาตรงกันได้แล้ว ระบบก็จะส่งรายละเอียดของการซื้อขายไปที่ TCH ซึ่งจะมีการสรุปกำไรขาดทุนในแต่ละวัน (Mark to Market) และดำเนินการด้านการชำระราคาให้

นอกจากนี้ TCH ยังทำหน้าที่เป็นคู่สัญญากลาง (Central Counterparty) ให้กับผู้ซื้อและผู้ขายด้วย เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายมั่นใจว่าจะไม่มีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งบิดพลิ้ว (เช่น ขาดทุนแล้วไม่ยอมจ่ายเงิน) เพราะ TCH จะเข้ามาเป็นคู่สัญญาให้กับผู้ซื้อและผู้ขายแทน โดยในทางปฏิบัติ TCH จะเป็นผู้สัญญากับโบรกเกอร์ และโบรกเกอร์จะเป็นตัวแทนของผู้ซื้อหรือผู้ขายอีกทอดหนึ่ง

ทั้งนี้ การซื้อขายฟิวเจอร์สและออปชันใน TFEX ส่วนใหญ่จะใช้วิธีชำระเงินตาม ส่วนต่างของกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้น ซึ่งเรียกว่า "การชำระราคาเป็นเงินสด" (Cash Settlement) ยกเว้น Gold-D และ RSS3D Futures ที่กำหนดให้ส่งมอบสินค้า อ่างอิงกันจริงๆ (Physical Delivery)

ค่าธรรมเนียมการซื้อขายและการชำระราคา

TFEX เรียกเก็บจากผู้ซื้อและผู้ขาย ตามที่กำหนดไว้ในแต่ละประเภทสินค้า

ค่าธรรมเนียมนายหน้าการซื้อขาย

TFEX ไม่มีข้อกำหนดเรื่องค่าธรรมเนียมนายหน้าการซื้อขาย อัตราดังกล่าว สามารถต่อรองได้เสรี

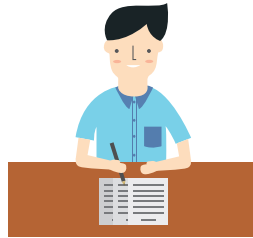
ภาษีจากการซื้อขายอนุพันธ์

สำหรับผู้ลงทุนทั่วไป กำไรที่ได้จากการซื้อขายอนุพันธ์ทุกประเภท ไม่ว่าจะ เป็น ฟิวเจอร์สหรือออปชัน จะได้รับการ “ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา”

ตัวอย่าง การลงทุนในอนาคต

กลยุทธ์ทำกำไรในตลาดขาขึ้น

ในเดือน ม.ค. ผู้ลงทุน ก. คาดว่าดัชนี SET50 จะปรับตัวสูงขึ้น ผู้ลงทุน ก. มีทางเลือกในการซื้อขายอนุพันธ์ เพื่อทำกำไรจากการคาดการณ์ได้ดังนี้

ทางเลือกที่ 1 ซื้อ SET50 Futures

ผู้ลงทุน ก. ตัดสินใจ “ซื้อ (Long Open) SET50 Futures” ที่ครบกำหนดในเดือนมี.ค. ที่ 900.00 จุด จำนวน 1 สัญญา (สมมติว่าเงินประกันขั้นต่ำ 20,000 บาท)

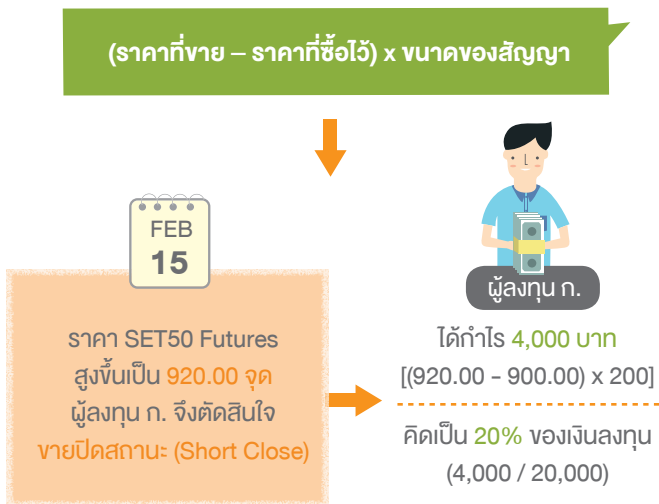

Long SET50
Call Futures

ผู้ลงทุน ก.

กรณีปิดสถานะสัญญาก่อนหมดอายุ

ในวันที่ 15 ก.พ. หาก SET50 Futures ยับสูงขึ้นเป็น 920.00 จุด และผู้ลงทุน ก. คิดว่าทำกำไรอยู่ในระดับที่น่าพอใจแล้ว ถึงเวลาที่จะปิดสถานะเพื่อทำกำไรเสียที่ ผู้ลงทุน ก. ก็จะเข้าไป “ขาย (Short Close) SET50 Futures” สัญญาเดิม โดยโบรกเกอร์จะจ่ายเงินคืนให้ผู้ลงทุน ก. ตามยอดเงินประกัน ที่เหลืออยู่ในบัญชีร่วมกับกำไรหรือขาดทุน ซึ่งคำนวณจาก...

นั่นหมายความว่า... ผู้ลงทุน ก. จะได้กำไร 4,000 บาท หรือคิดเป็น 20% ของเงินลงทุนตั้งต้น

กรณีถือสัญญาไว้จนหมดอายุ

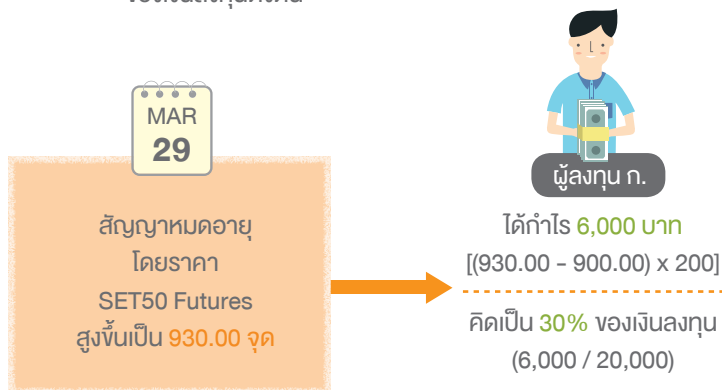
เมื่อสัญญาหมดอายุในวันที่ **29 มี.ค.** สถานะของผู้ลงทุน ก. ในสัญญาฟิวเจอร์สก็จะมีผลลงด้วย โดยโบรกเกอร์จะจ่ายเงินคืนให้ผู้ลงทุน ก. ตามยอดเงินประกันที่เหลืออยู่ในบัญชี รวมทั้งกำไรหรือขาดทุน ซึ่งคำนวณจาก...

(ราคาที่ชำระราคาวันสุดท้าย - ราคาที่ซื้อไว้) x ขนาดของสัญญา

Final Settlement Price

หากในวันที่ **29 มี.ค.** ซึ่งเป็นวันซื้อขายวันสุดท้าย SET50 Futures ยับสูงขึ้นเป็น 930.00 จุด ผู้ลงทุน ก. จะได้กำไร 6,000 บาท หรือคิดเป็น 30% ของเงินลงทุนตั้งต้น

ทางเลือกที่ 2 ซื้อ SET50 Call Options

ผู้ลงทุน ก. ตัดสินใจ “ซื้อ (Long Open) SET50 Call Options” ที่ครบกำหนดในเดือน มี.ค. ณ ราคาใช้สิทธิ 900.00 จุด จำนวน 1 สัญญา (จ่ายค่าพรีเมียม 17 จุด หรือคิดเป็นเงิน 3,400 บาท)

Long SET50
Call Options

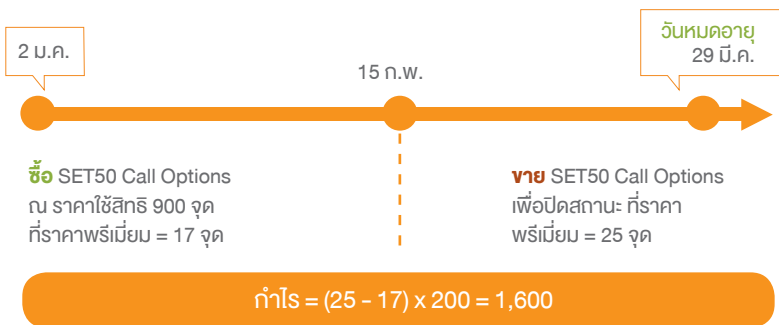
ผู้ลงทุน ก.

กรณีปิดสถานะสัญญาก่อนหมดอายุ

โดยทั่วไปหากดัชนี SET50 **สูงขึ้น** ค่าพรีเมียมหรือราคาของ SET50 Call Options ก็จะปรับตัว**สูงขึ้น**ตามไปด้วย

ดังนั้น หากใน**วันที่ 15 ก.พ.** ราคาพรีเมียมปรับตัวสูงขึ้นไปอยู่ที่ 25 จุด ผู้ลงทุน ก. อาจปิดสถานะ (Offset) เพื่อทำกำไรได้ โดยเข้าไป “**ขาย (Short Close) SET50 Call Options**” สัญญาเดิม ซึ่งจะทำได้กำไร 1,600 บาท โดยกำไร/ขาดทุนจะคำนวณจาก...

กำไร/ขาดทุน = (ค่าพรีเมียมที่ขาย - ค่าพรีเมียมที่ซื้อ) x ขนาดของสัญญา

กรณีถือสัญญาไว้จนหมดอายุ

หากในวันที่ **29 มี.ค.** ดัชนี SET50 ปรับตัวไปอยู่ที่ระดับที่ 930 จุด ซึ่ง**สูงขึ้น** กว่าราคาใช้สิทธิ (Exercise Price หรือ Strike Price) ของ SET50 Call Options ผู้ลงทุน ก. (ผู้ซื้อ) จะเลือก **“ใช้สิทธิ”** เพื่อรับกำไรส่วนต่างระหว่างดัชนี SET50 กับราคาใช้สิทธิ ซึ่งจะได้กำไร 6,000 บาท

แต่อย่าลืมว่า... ต้อง **“หักค่าพรีเมียมที่จ่ายไป”** ออกด้วย (3,400 บาท) ดังนั้น ผู้ลงทุน ก. จะได้กำไรสุทธิ 2,600 บาท

กลยุทธ์ทำกำไรในตลาดขาลง

ในเดือน ม.ค. ผู้ลงทุน ว. คาดว่าดัชนี SET50 จะปรับตัวลดลง ผู้ลงทุน ว. มีทางเลือกในการซื้อขายอนุพันธ์ เพื่อทำกำไรจากการคาดการณ์ได้ดังนี้

ทางเลือกที่ 1 ขาย SET50 Futures

ผู้ลงทุน ว. ตัดสินใจ “ขาย (Short Open) SET50 Futures” ที่ครบกำหนดในเดือน มี.ค. ที่ 900.00 จุดจำนวน 1 สัญญา (สมมติวางเงินประกันขั้นต่ำ 20,000 บาท)

Short SET50
Index Futures

ผู้ลงทุน ว.

กรณีปิดสถานะสัญญาก่อนหมดอายุ

ในวันที่ 15 ก.พ. หาก SET50 Index Futures ปรับตัวลดลงเป็น 880.00 จุด และผู้ลงทุน ว. พอใจในผลกำไรแล้ว ก็จะเข้าไป “ซื้อ (Long Close) SET50 Futures” สัญญาเดิม ซึ่งผู้ลงทุน ว. จะได้กำไร 4,000 บาท หรือคิดเป็น 20% ของเงินลงทุนตั้งต้น

ราคา SET50 Futures ลดลงเป็น 880.00 จุด ผู้ลงทุน ว. จึงตัดสินใจซื้อปิดสถานะ (Long Close)

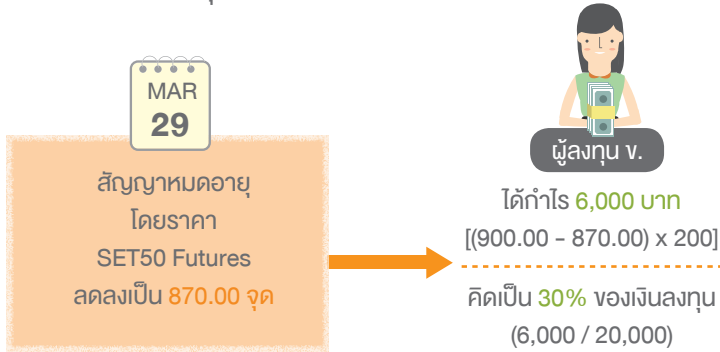

ผู้ลงทุน ว.

ได้กำไร 4,000 บาท
 $[(900.00 - 880.00) \times 200]$
คิดเป็น 20% ของเงินลงทุน
 $(4,000 / 20,000)$

กรณีถือสัญญาไว้จนหมดอายุ

หากผู้ลงทุน v. ถือสัญญาไว้จนถึงวันที่ **29 มี.ค.** ซึ่งเป็นวันซื้อขายวันสุดท้าย โดย SET50 Futures ลดลงเป็น 870.00 จุด ผู้ลงทุน v. จะได้กำไร 6,000 บาท หรือคิดเป็น 30% ของเงินลงทุนตั้งต้น

ทางเลือกที่ 2 ซื้อ SET50 Put Options

ผู้ลงทุน v. ตัดสินใจ “ซื้อ (Long Open) SET50 Put Options” ที่ครบกำหนดในเดือน มี.ค. ณ ราคาใช้สิทธิ 900 จุดจำนวน 1 สัญญา (จ่ายค่าพรีเมียม 15 จุด หรือคิดเป็นเงิน 3,000 บาท)

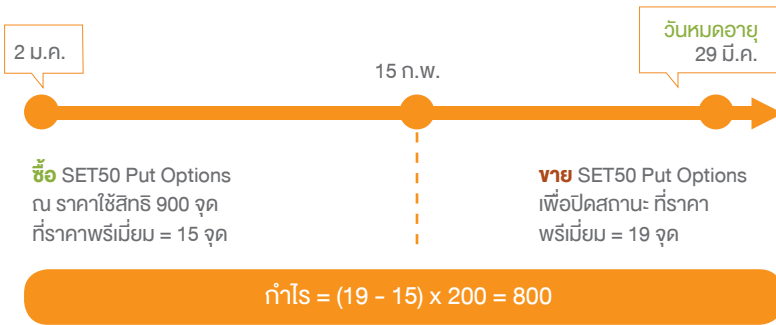
Long SET50
Put Options

ผู้ลงทุน v.

กรณีปิดสถานะสัญญาก่อนหมดอายุ

โดยทั่วไปหากดัชนี SET50 **ลดลง** ค่าพรีเมียมหรือราคาของ SET50 Put Options ก็จะมีปรับตัว**สูงขึ้น**

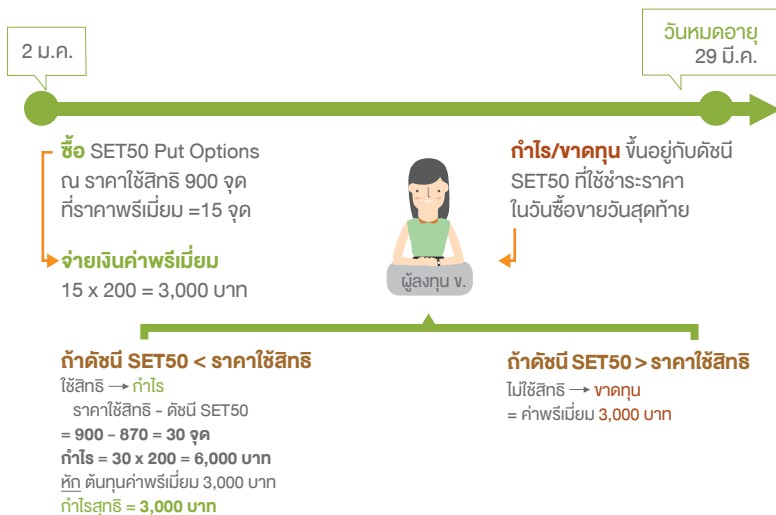
ดังนั้น หากในวันที่ 15 ก.พ. ราคาพรีเมียมปรับตัวสูงขึ้นไปอยู่ที่ 19 จุด ผู้ลงทุน v. อาจปิดสถานะ (Offset) เพื่อทำกำไรได้ โดยเข้าไป “ขาย (Short Close) SET50 Put Options” สัญญาเดิม ซึ่งจะได้กำไร 800 บาท

กรณีถือสัญญาไว้จนหมดอายุ

หากในวันที่ 29 มี.ค. ดัชนี SET50 ปรับตัวไปอยู่ที่ระดับ 870 จุด ซึ่ง **ลดลง** ต่ำกว่าราคาใช้สิทธิของ SET50 Put Options ผู้ลงทุน v. (ผู้ซื้อ) จะเลือก **“ใช้สิทธิ”** เพื่อรับกำไรส่วนต่างระหว่างดัชนี SET50 กับราคาใช้สิทธิ ซึ่งจะได้กำไร 6,000 บาท

แต่อย่าลืมว่า... ต้อง **“หักค่าพรีเมียมที่จ่ายไป”** ออกด้วย (3,000 บาท) ดังนั้น ผู้ลงทุน v. จะได้กำไรสุทธิ 3,000 บาท

กลยุทธ์ป้องกันความเสี่ยง

สมมติผู้ลงทุน ค. “มีหุ้น ABC อยู่ในพอร์ต” ที่ราคา 100 บาท จำนวน 1,000 หุ้น แต่คาดว่า “ภาวะตลาดจะเป็นขาลง” และราคาหุ้น ABC ก็น่าจะไปปรับตัวลดลงด้วย

ผู้ลงทุน ค. สามารถใช้ Stock Futures ในการป้องกันความเสี่ยงของมูลค่าพอร์ตหุ้นโดยรวม โดยไม่ต้องขายหุ้น ABC ที่ถือครองไว้ออกจากพอร์ตได้ โดยการ “ขาย (Short) ABC Futures”

หากในวันที่ 29 มี.ค. ซึ่งเป็นวันซื้อขายวันสุดท้ายและเป็นวันที่สัญญาหมดอายุ ราคาหุ้น ABC ลดลงตามที่คาด คือลดลงมาเหลือ 80 บาท/หุ้น มูลค่าหุ้น ABC ที่อยู่ในพอร์ตการลงทุนของผู้ลงทุน ค. อาจลดลงจนขาดทุน (20,000 บาท) แต่ผู้ลงทุน ค. ก็สามารถนำกำไรที่ได้จากการขาย ABC Futures มาชดเชยผลขาดทุนของพอร์ตหุ้นได้ (20,000 บาท) ซึ่งทำให้มูลค่าพอร์ตรวมมีมูลค่าเท่าเดิม คือ 100,000 บาท

หุ้น ABC		ถือหุ้น + ขาย ABC Futures	
วันที่ 1 ม.ค.	มูลค่าพอร์ต	วันที่ 1 ม.ค.	มูลค่าพอร์ต
มีหุ้น ABC ที่ราคา 100 บาท จำนวน 1,000 หุ้น	100,000 บาท	มีหุ้น ABC ที่ราคา 100 บาท จำนวน 1,000 หุ้น ขาย ABC Futures เพื่อป้องกันความเสี่ยง ที่ราคา 100 บาท จำนวน 1 สัญญา	100,000 บาท
วันที่ 29 มี.ค.	มูลค่าพอร์ต	วันที่ 29 มี.ค.	มูลค่าพอร์ต
ราคาหุ้น ABC ลดลงเหลือ 80 บาท	80,000 บาท	ราคาหุ้น ABC ลดลงเหลือ 80 บาท ราคา ABC Futures อยู่ที่ 80 บาท ได้กำไร 20,000 บาท $[(100 - 80) \times 1,000]$	80,000 บาท 20,000 บาท
มูลค่าพอร์ตรวม	80,000 บาท	มูลค่าพอร์ตรวม	100,000 บาท

รู้จักหาความรู้ สร้างภูมิคุ้มกันการลงทุน

การลงทุนในอนุพันธ์จำเป็นต้องเข้าใจลักษณะพื้นฐานของอนุพันธ์และสินค้าอ้างอิงของอนุพันธ์ที่จะเลือกลงทุน

ดังนั้น การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยผู้ลงทุนสามารถหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการลงทุนในอนุพันธ์ประเภทต่างๆ ได้จาก...

■ แหล่งข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เช่น ข้อมูลการซื้อขายอนุพันธ์ บทวิเคราะห์ โปรแกรมคำนวณราคา ความรู้เกี่ยวกับอนุพันธ์ ฯลฯ

- www.tfex.co.th
- www.set.or.th/education
- www.set.or.th
- นิตยสาร Money & Wealth
- www.settrade.com
- ห้องสมุดมารวย

■ แหล่งข้อมูลจากโบรกเกอร์อนุพันธ์

■ แหล่งข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น

- www.goldprice.com
 - www.theice.com
- ฯลฯ

www.set.or.th

www.settrade.com

www.set.or.th/education

ศัพท์อนุพันธ์น่ารู้

A

English Term	ภาษาไทย	ความหมาย
Arbitrage	การค้ากำไร	การค้ากำไรในตลาดฟิวเจอร์ส โดยอาศัยความไม่สมดุล ระหว่าง “ราคาฟิวเจอร์ส” กับ “ราคาปัจจุบัน” โดยการซื้อสินค้าในตลาดที่มีราคาถูกรวมๆ กับการขายสินค้าในตลาดที่ราคาแพง ซึ่งเป็นการทำกำไรโดยไม่มีความเสี่ยง
Arbitrageur	ผู้ทำการค้ากำไร	ผู้ที่แสวงหาโอกาสในการค้ากำไร

B

English Term	ภาษาไทย	ความหมาย
Bid	คำสั่งเสนอซื้อ	คำสั่งเสนอซื้อที่ส่งเข้ามาในตลาด

C

English Term	ภาษาไทย	ความหมาย
Calendar Spread		การเปิดสถานะในสัญญาฟิวเจอร์ส 2 สัญญา ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเดียวกัน แต่มีเดือนที่สัญญาครบกำหนดต่างกัน

D

English Term	ภาษาไทย	ความหมาย
Daily Price Limits		ช่วงการเปลี่ยนแปลงของราคาเสนอซื้อขายในแต่ละวัน หรือขอบเขตสูงสุดของการเคลื่อนไหวของราคาฟิวเจอร์ส ที่อนุญาตให้ทำการซื้อขายได้ โดยTFEX จะกำหนดขีดจำกัดของราคาในหนึ่งวันทำการว่าอยู่ในช่วงบวก/ลบไม่เกินที่เปอร์เซ็นต์ของราคาที่ใช้ชำระราคาล่าสุด
Day Traders		นักเก็งกำไรประเภทหนึ่งที่ซื้อขายฟิวเจอร์ส และเปิดสถานะในสัญญาภายใน 1 วัน โดยไม่ปล่อยให้ตนเองมีสถานะคงค้างในสัญญาข้ามวัน ผู้ลงทุนเหล่านี้หวังเก็งกำไรในระยะสั้น และบางกรณีอาจทำการซื้อขายมากกว่า 1 รอบใน 1 วัน ซึ่งจะให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ทางเทคนิคในการตัดสินใจลงทุน

H

English Term	ภาษาไทย	ความหมาย
Hedge	การป้องกันความเสี่ยง	การซื้อหรือขายอนุพันธ์เพื่อบริหารความเสี่ยงของตน เช่น ผู้ที่มีความจำเป็นต้องซื้อยางพาราที่มีความเสี่ยงจากการที่ราคายางพาราอาจปรับตัวสูงขึ้น อาจใช้การซื้อฟิวเจอร์สที่อ้างอิงกับราคายางพาราเพื่อบริหารความเสี่ยง
Hedger	ผู้ป้องกันความเสี่ยง	ผู้ที่ซื้อหรือขายอนุพันธ์เพื่อบริหารความเสี่ยง

L

English Term	ภาษาไทย	ความหมาย
Last Trading Day	วันซื้อขาย วันสุดท้าย	วันสุดท้ายที่ TFEX อนุญาตให้สัญญาฟิวเจอร์สของเดือนส่งมอบหนึ่งๆ มีการซื้อขายได้ เช่น TFEX กำหนดว่าการซื้อขายสัญญาฟิวเจอร์สที่อ้างอิงกับดัชนี SET50 ที่หมดอายุในเดือนหนึ่งๆ จะหยุดทำการซื้อขายในวันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของเดือนที่สัญญาสิ้นสุดอายุ หลังสิ้นเวลาทำการของวันทำการสุดท้ายของการซื้อขายสถานะคงค้างในสัญญาทั้งหมดจะต้องถูกปิดด้วยการส่งมอบหรือชำระราคาเป็นเงินสด
Leverage		การที่ผู้ลงทุนใช้เงินลงทุนน้อย แต่มีโอกาสได้กำไรหรือขาดทุนมากเมื่อเทียบกับเงินที่ลงทุนไป เช่น การซื้อสัญญาฟิวเจอร์สจะมีการจ่ายเงิน ณ วันทำสัญญาแค่ประมาณ 10% ของมูลค่าสัญญา ทำให้ผู้ลงทุนสามารถใช้เงินลงทุนเพียงเล็กน้อยไปลงทุนในสัญญาที่มีมูลค่ามากได้

M

English Term	ภาษาไทย	ความหมาย
Market Maker	ผู้ดูแล สภาพคล่อง การซื้อขาย	ผู้มีหน้าที่ส่งคำสั่งเสนอซื้อหรือเสนอขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามที่ตกลงไว้กับ TFEX เพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถซื้อหรือขายได้อย่างต่อเนื่อง ช่วยให้เกิดสภาพคล่องในการซื้อขาย
Multiplier	ตัวคูณดัชนี	ตัวเลขที่ TFEX กำหนดขึ้นเพื่อใช้แปลงตัวเลขดัชนีราคาหุ้นให้เป็นจำนวนเงินแสดงมูลค่าของสัญญา เช่น SET50 Futures กำหนดให้ตัวคูณดัชนีเท่ากับ 200 บาท นั่นหมายความว่า...หากซื้อ SET50 Futures ที่ราคา 900 จุด มูลค่าสัญญาจะเท่ากับ 180,000 บาท (200 บาท x 900 จุด)

O

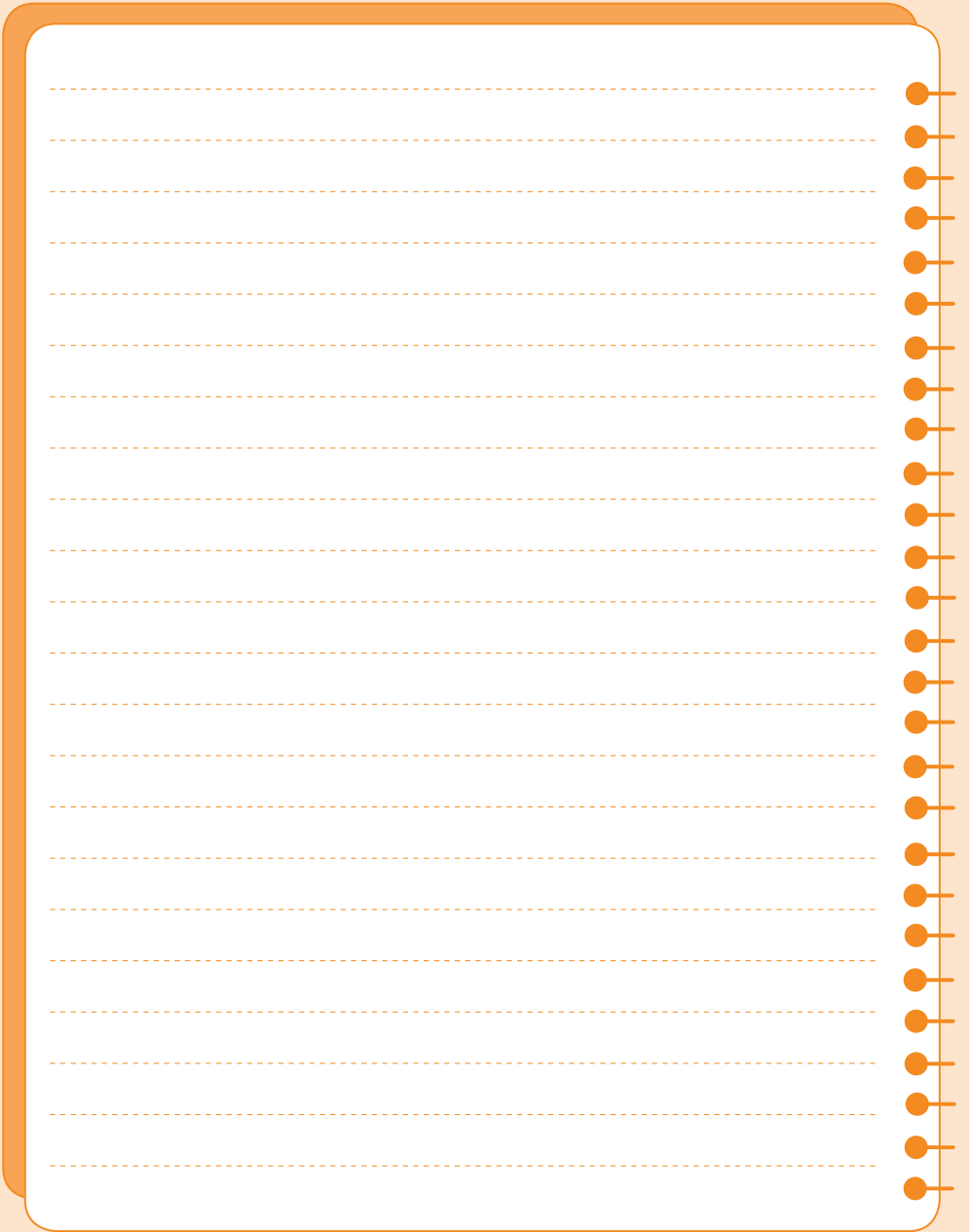
English Term	ภาษาไทย	ความหมาย
Offer	คำสั่งเสนอขาย	คำสั่งเสนอขายที่ส่งเข้ามาในตลาด
Offset	การปิดสถานะ	การทำธุรกรรมใน TFX ในทิศทางที่ตรงข้ามกับสถานะเดิมในสัญญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปิดสถานะในสัญญา (Closing Out) เช่น ผู้ลงทุนที่มีสถานะซื้อในสัญญาฟิวเจอร์ส สามารถปิดสถานะดังกล่าวโดยการขายสัญญาฟิวเจอร์สเดิมในจำนวนเท่าเดิม
Outright Position		เป็นการซื้อขายสัญญาฟิวเจอร์ส โดยมีการซื้อหรือขายเพียงอย่างเดียว
Over-the-Counter	ตลาดซื้อขายอย่างไม่เป็นทางการ	ตลาดซื้อขายตราสารทางการเงินที่ไม่ได้มีการจัดตั้งอย่างเป็นทางการ

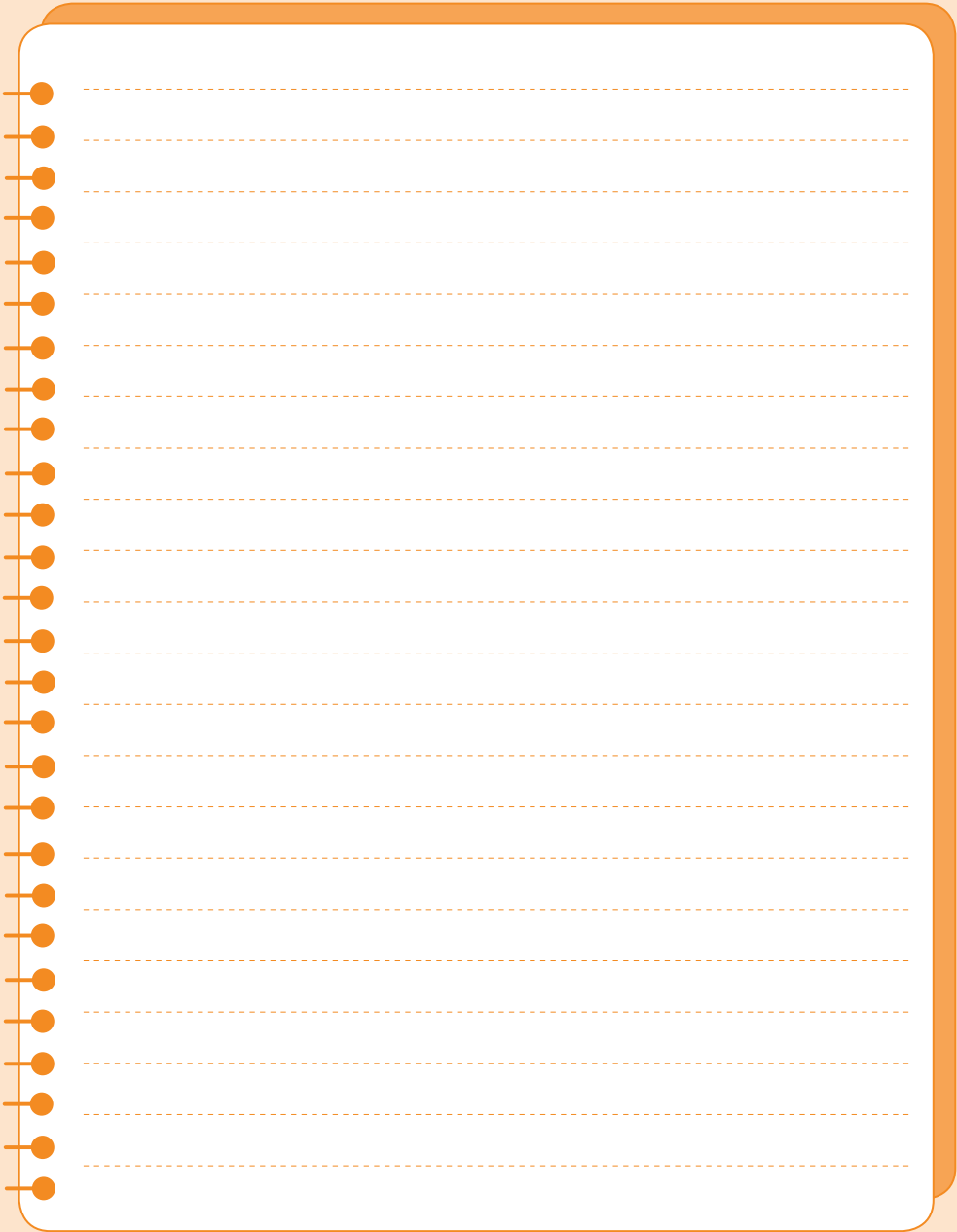
P

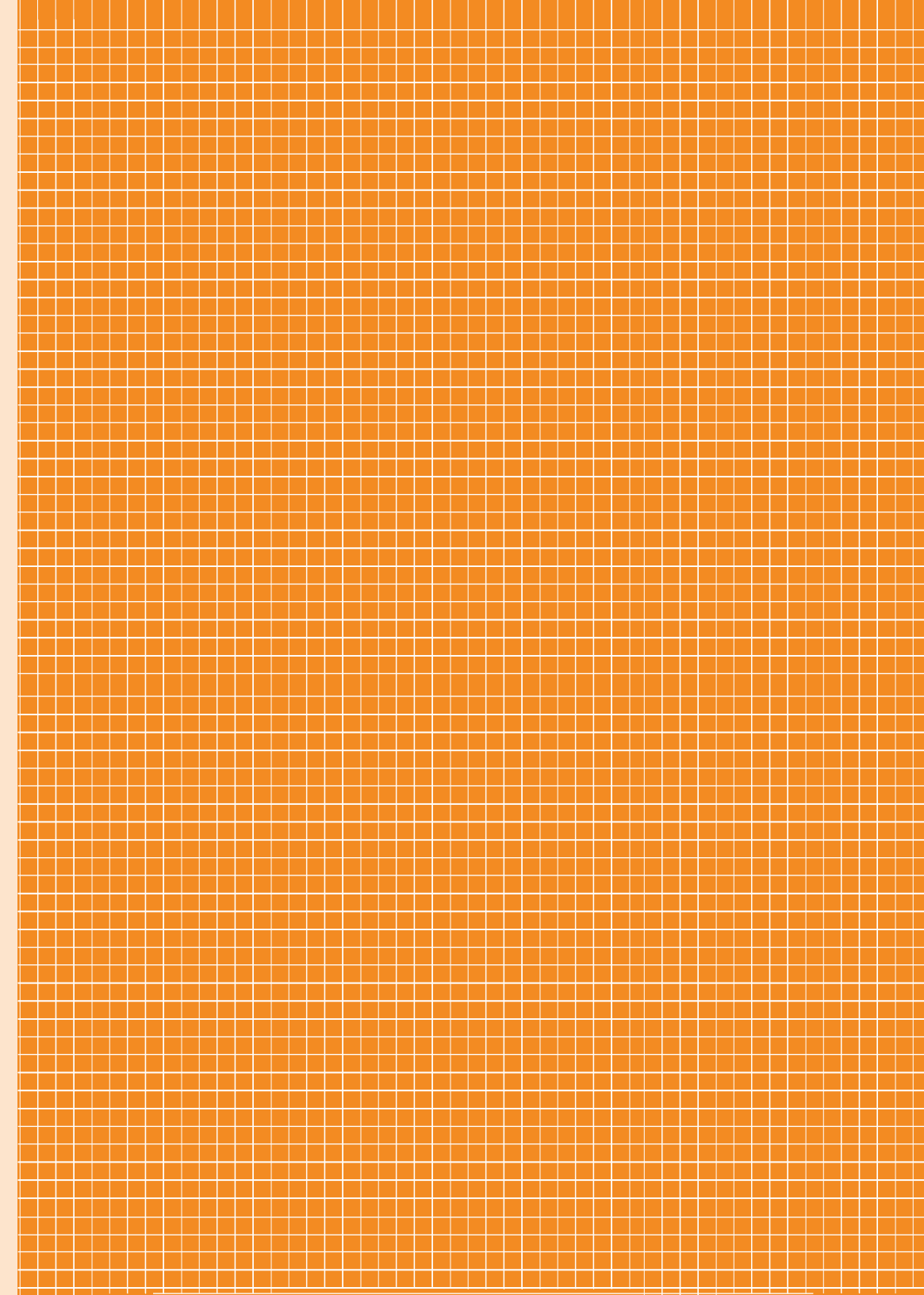
English Term	ภาษาไทย	ความหมาย
Position Limit	การจำกัดสถานะ	จำนวนสูงสุดของสัญญาฟิวเจอร์สที่ TFX อนุญาตให้ผู้ลงทุนรายหนึ่งถือครองหรือมีสถานะคงค้างได้ ซึ่งจะป้องกันไม่ให้นักเก็งกำไรถือครองสัญญาในจำนวนมากจนส่งผลกระทบต่อราคาในตลาด เช่น กำหนดให้ผู้ลงทุนมีสถานะสุทธิรวมใน SET50 Futures และ SET50 Options เมื่อคำนวณฐานะเทียบเท่ากับฐานะใน SET50 Futures ได้ไม่เกิน 100,000 สัญญา โดยคิดจากสัญญาซื้อหรือขายเดือนใดเดือนหนึ่ง หรือสุทธิจากสัญญาซื้อและขายทุกเดือนรวมกัน
Position Trader		นักเก็งกำไรประเภทหนึ่งซึ่งลงทุนในสัญญาฟิวเจอร์สเพื่อหวังเก็งกำไรระยะยาว โดยทั่วไปนักเก็งกำไรประเภทนี้จะรักษาสถานะคงค้างในสัญญาเป็นเวลานานกว่านักเก็งกำไรประเภทอื่นนอกจากนี้ ยังมีแนวโน้มที่จะอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานมาเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจลงทุน

S

English Term	ภาษาไทย	ความหมาย
Settlement Price	ราคาที่ใช้ชำระราคา	เป็นราคาที่สำคัญที่นักหักบัญชีใช้ในการปรับมูลค่าให้เป็นไปตามราคาตลาด (Mark-to-Market) โดยการคำนวณกำไรขาดทุนที่จะไปใช้ปรับยอดคงเหลือของผู้ลงทุน ซึ่งราคาที่ใช้ชำระราคาอาจคำนวณจากราคาสุดท้ายหรือราคาเฉลี่ยของการซื้อขายสัญญาฟิวเจอร์สในช่วงปิดตลาดในวันทำการหนึ่งๆ
Speculate	การเก็งกำไร	การเข้ามาซื้อหรือขายสัญญาฟิวเจอร์สเพื่อหวังกำไรจากการที่ราคาซื้อขายในอนาคตเคลื่อนไหวไปในทิศทางที่ตนคาดคิด
Speculator	นักเก็งกำไร	ผู้ที่เข้ามาซื้อหรือขายสัญญาฟิวเจอร์สเพื่อหวังกำไรจากการที่ราคาฟิวเจอร์สในอนาคตเคลื่อนไหวไปในทิศทางที่ตนคาดคิด เช่น ถ้าคาดว่าราคาฟิวเจอร์สจะสูงขึ้น นักเก็งกำไรจะซื้อสัญญาฟิวเจอร์ส แล้วรอขายในอนาคต เพื่อที่ในอนาคตจะได้กำไรจากส่วนต่างของราคาขายที่สูงกว่าราคาซื้อในตอนแรก แต่ถ้าคาดว่าราคาฟิวเจอร์สจะต่ำลงในอนาคต นักเก็งกำไรจะขายสัญญาฟิวเจอร์ส แล้วรอซื้อในอนาคต
Spot Market	ตลาดซื้อขายทันที	ตลาดสำหรับการซื้อขายสินทรัพย์ตามปกติที่จะมีการตกลง ส่งมอบสินค้าและชำระเงินทันที ซึ่งตรงข้ามกับตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เป็นการตกลงเพื่อการส่งมอบและชำระเงินในอนาคตเราอาจเรียก Spot Market อีกชื่อหนึ่งว่า “Cash Market”
Spot Price	ราคาสำหรับการซื้อขายทันที	ราคาสินทรัพย์ที่ตกลงเพื่อส่งมอบสินค้าและชำระเงินทันที เราอาจเรียก Spot Price อีกชื่อหนึ่งว่า “Cash Price”
Spread	ส่วนต่างระหว่างราคาเสนอซื้อขาย	ส่วนต่างระหว่างราคาเสนอซื้อและเสนอขายที่ส่งเข้ามาในตลาด

Investor's Practice

คู่มือผู้ลงทุน ฉบับลงทุนในอนุพันธ์ *Guide*